

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat fra 21. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 1. marts 2024

Tidspunkt: kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 29. februar 2024

- FO
1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om supplerende procedureregler til håndhævelse af forordning (EU) 2016/679 (GDPR)
Forelæggelse ved justitsministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0348
KOM (2023) 0348 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2023) 0348 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)
  2. Rådsmøde nr. 4009 (retlige og indre anliggender) den 4.-5. marts 2024
Dagsordenspunkterne 1-9 og 16a forelægges ved justitsministeren
Rådsmøde 4009 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)
  3. Rådsmøde nr. 4010 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 7. marts 2024
Dagsordenspunkt 2 forelægges ved justitsministeren
Rådsmøde 4010 – Bilag 2 (supplerende samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)
  4. Rådsmøde nr. 4010 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 7. marts 2024
Dagsordenspunkterne 1 og 4a, 4b og 4c forelægges ved erhvervsministeren
Rådsmøde 4010 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

- FO 5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om sikkerhed i legetøj ("legetøjsforordning") og ophævelse af direktiv 2009/48/EC ("legetøjsdirektivet")
Forelæggelse ved erhvervsministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0462
KOM (2023) 0462 – Bilag 4 (samlenotat)
KOM (2023) 0462 – Bilag 5 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)
KOM (2023) 0462 – Bilag 3 (henvendelse af 6/2-24 fra Legebranchen)
EUU alm. del (20231) – Bilag 161 (udvalgsmødereferat side 7, deputation fra Legebranchen 3/11-23)
6. Sager vedr. tvistbilæggelse på forbrugerområdet
Forelæggelse ved erhvervsministeren
KOM (2023) 0649 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2023) 0649 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)
- FO a) EU-Kommissionens forslag til direktiv om ændring af direktiv 2013/11/EU om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet og om ændring af direktiv (EU) 2015/2302, (EU) 2019/2161 og (EU) 2020/1828
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0649
- FO b) EU-Kommissionens forslag til forordning om ophævelse af forordning (EU) nr. 542/2013 og om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og (EU) 2018/1724 for så vidt angår nedlæggelsen af den europæiske OTB-platform
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0647
- FO 7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om udstedelse af tvangslicens med henblik på krisestyring og om ændring af forordning (EF) 816/2006
Forelæggelse ved erhvervsministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0224
KOM (2023) 0224 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2023) 0224 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

8. Rådsmøde nr. 4009 (retlige og indre anliggender) den 4.-5. marts 2024
Dagsordenspunkterne 10-14 og 16b forelægges ved udlændinge- og integrationsministeren
Rådsmøde 4009 – Bilag 2 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)
9. Rådsmøde nr. 4008 (transport, telekommunikation og energi – energi) den 4. marts 2024
Forelæggelse ved klima-, energi- og forsyningsministeren
Rådsmøde 4008 – Bilag 1 (samlenotat)
Rådsmøde 4008 – Bilag 2 (supplerende samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)
10. Forslag til Det Europæiske Atomenergifællesskabs og den Europæiske Unions udtræden af energichartertraktaten
Forelæggelse ved klima-, energi- og forsyningsministeren
– *Orientering*
KOM (2023) 0446 og KOM (2023) 0447
KOM (2023) 0447 – Bilag 2 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)
- FO 11. Forslag vedr. betalingstjenester (PSR og PSD3)
Forelæggelse ved økonomiministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0366 og KOM (2023) 0367
KOM (2023) 0366 – Bilag 4 (samlenotat)
KOM (2023) 0366 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)
EU-note (20231) – E 5 (EU-note om betalingstjenester og åben finans)
12. Rådsmøde nr. 4012 (økonomi og finans) den 12. marts 2024
Forelæggelse ved økonomiministeren
Rådsmøde 4012 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)
- L 13. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkter 2, 3, 4, 8, 9 og 12 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg
L =Lukket behandling

Rådsmøde nr. 4009 (retlige og indre anliggender) den 4.-5. marts 2024

1. Rådets gennemførelsesafgørelse om fastlæggelse af en henstilling om bedste praksis identificeret ved den tematiske evaluering af bekæmpelsen af narkotikahandel
  - *Vedtagelse*
  - *Meningsudveksling*

2. Konsekvenserne af konflikten i Mellemøsten og konsekvenserne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine for EU's indre sikkerhed
  - *Udveksling af synspunkter*
EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 35, senest behandlet i EUU 1/12-23)

3. Forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn
  - EUU alm. del (20231) – Bilag 131 (udvalgsmødereferat side 56, senest behandlet i EUU 13/10-23)

  - a) Forordning om ændring af den midlertidige forordning (EU) 2021/1232 om seksuelt misbrug af børn
    - *Fremskridtsrapport*
KOM (2023) 0777

  - b. Forordning om forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn
    - *Fremskridtsrapport*
KOM (2022) 0209

4. Bekæmpelse af narkotikahandel og organiseret kriminalitet: Sikkerhedsaspekter
  - *Status*
KOM (2023) 0641

5. Bekæmpelse af narkotikahandel og organiseret kriminalitet: Aspekter af retligt samarbejde
  - *Status*
KOM (2023) 0641
EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 36, senest behandlet i EUU 1/12-23)

6. Rådskonklusioner om Kommissionens årsrapport om anvendelsen af Chartret: Effektiv retsbeskyttelse og adgang til domstolsprøvelse
  - *Godkendelse*
  - *Meningsudveksling*

7. Ruslands aggression mod Ukraine: Kampen mod straffrihed
  - *Statusdrøftelse*
EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 32, senest behandlet i EUU 1/12-23)
8. Sikring af retssystemets modstandsdygtighed over for kriminelle organisationer på retsstatsområdet
  - *Meningsudveksling*
- UDG 9. Forhandlinger om Europarådskonvention om kunstig intelligens, menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet
  - *Orientering*
10. Schengenområdets generelle tilstand ("Schengen-Rådet")
  - a) Schengen Barometer
    - *Udveksling af synspunkter*
KOM (2023) 0274
EUU alm. del (20222) – Bilag 668 (udvalgsmødereferat side 736, Schengeråd forelagt 24/2-24)
EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 62, senest behandlet i EUU 1/12-23)
11. Evaluering af mandatet for Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex)
  - *Udveksling af synspunkter*
KOM (2024) 0075
12. Implementering af interoperabilitet
  - *Status over fremskridt*
EUU alm. del (20231) – Bilag 131 (udvalgsmødereferat side 86, seneste behandlet i EUU 13/10-23)
EUU alm. del (20222) – Bilag 343 (udvalgsmødereferat side 512, behandlet i EUU 3/3-23)
13. Den eksterne dimension af migration
  - *Udveksling af synspunkter*
EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 72, senest behandlet i EUU 1/12-23)

14. Direktiv om minimumsregler til forebyggelse af smugling af migranter

– *Orienterende debat*

KOM (2023) 0755

15. Eventuelt

16. Siden sidst

a) Orientering om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2015/2302 med henblik på at sikre en mere effektiv beskyttelse af rejsende og forenkle og præcisere visse aspekter af direktivet (Pakkerejsedirektivet)
KOM (2023) 0905

b) Orientering om forslag til forordning om oprettelse af en EU-talentpulje
KOM (2023) 0716

Dagsordenspunkterne 1-9 og 16a hører under Justitsministeriets ressort. Dagsordenspunkterne 10-14 og 16b hører under Udlændinge- og Integrationsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 4010 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 7. marts 2024

1. Status for det indre marked: Årsrapport for 2024 om det indre marked og konkurrenceevne
– *Udveksling af synspunkter*
KOM (2024) 0077
2. Forordning om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner
– *Politisk drøftelse*
KOM (2023) 0533
3. Eventuelt
4. Siden sidst
  - a) Orientering om forslag til revideret forordning om udenlandske direkte investeringer
KOM (2024) 0023
  - b) Orientering om hvidbog om eksportkontrol
KOM (2024) 0025
  - c) Orientering om hvidbog om udgående investeringer
KOM (2024) 0024

Dagsordenspunkterne 1 og 4a, 4b og 4c hører under Erhvervsministeriets ressort. Dagsordenspunkt 2 hører under Justitsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 4008 (transport, telekommunikation og energi – energi) den 4. marts 2024

1. Fremskridt i forhold til forsyningssikkerhed og forberedelse af næste vinter 2024-2025
  - *Politisk drøftelse*
2. Flexibilitet som vigtigt værktøj i forhold til energiomstillingen
  - *Politisk drøftelse*
3. Rådshenstilling om foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas
  - *Vedtagelse*
  - KOM (2024) 0101
4. Eventuelt
5. Siden sidst

Alle dagsordenspunkterne hører under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 4012 (økonomi og finans) den 12. marts 2024

1. Sociale investeringer og reformer for modstandsdygtige økonomier (fælles session med rådsmøde beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik (EPSCO))
  - *Orientering*
EUV alm. del (20231) – Bilag 225 (udvalgsmødereferat side 26, forelagt af beskæftigelsesministeren 24/11-23 ifm. rådsmøde beskæftigelse 27-28/11-23)

2. Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine
  - *Orientering*
EUV alm. del (20231) – Bilag 303 (udvalgsmødereferat side 23, senest behandlet i EUU 12/1-24)
EUV alm. del (20231) – Bilag 71 (udvalgsmødereferat side 1270 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 29/9-23)

- * 3. Afrapportering fra G20-mødet i februar
  - *Orientering*

4. Revisionsrettens årsberetning om EU's budgetgennemførelse i 2022 (Decharge)
  - *Orientering*
EUV alm. del (20231) – Bilag 303 (udvalgsmødereferat side 8 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 12/1-24)
EUV alm. del (20231) – Bilag 161 (udvalgsmødereferat side 21, behandlet i EUU 3/11-23)

- * 5. Budgetretningslinjer for EU's budget 2025
  - *Godkendelse*

6. Eventuelt

7. Siden sidst

Dagsordenspunkt 1 hører under Økonomiministeriet, Finansministeriet og Beskæftigelsesministeriets ressort.

Dagsordenspunkt 2-5 hører under Økonomiministeriet og Finansministeriet ressort.

Dagsordenspunkter markeret med stjerne (*) forelægges ikke mundtligt for udvalget.

Europaudvalget

Referat af 21. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 1. marts 2024

Tidspunkt: kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Henrik Møller (S) næstformand, Tanja Larsson (S), Karin Liltorp (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Alex Ahrendt-sen (DF), Marianne Bigum (SF), Søren Søndergaard (EL), Christian Friis Bach (RV) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Justitsminister Peter Hummelgaard, erhvervsminister Morten Bødskov, udlændinge- og integrationsminister Kaare Dybvad Bek, klima-, energi- og forsyningsminister Lars Aagaard og økonomiminister Stephanie Lose.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

FO **Punkt 1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om supplerende procedureregler til håndhævelse af forordning (EU) 2016/679 (GDPR)**

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0348

KOM (2023) 0348 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2023) 0348 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Jeg forelægger sagen i dag med henblik på forhandlingsoplæg, da jeg regner med, at forhandlingerne vil udvikle sig i den kommende tid. Det er min forventning, at Rådet for Retlige og Indre Anliggender vil vedtage sin position – det er det, vi også kalder en generel indstilling – på rådsmødet den 13. juni 2024. For en god ordens skyld skal jeg nævne, at forslaget ikke er omfattet af retsforbeholdet. Udvalget har forud for mødet modtaget et samlenotat og et notat om regeringens forhandlingsoplæg.

Generelt om forslaget

I forbindelse med evalueringen af databeskyttelsesforordningen i 2020 blev Kommissionen opmærksom på et behov for at gøre behandlingen af grænseoverskridende sager mere effektiv og harmoniseret i hele EU. Efter at have konsulteret bl.a. Det Europæiske Databeskyttelsesråd, som består af repræsentanter fra de nationale datatilsyn, fremsatte Kommissionen forordningsforslaget den 4. juli 2023. Helt overordnet er der tale om et forordningsforslag, som skal supplere reglerne i databeskyttelsesforordningen.

Formålet med forslaget er at sikre en mere effektiv håndhævelse af EU's databeskyttelsesregler i grænseoverskridende sager. Med forordningsforslaget lægges der for det første op til at harmonisere kravene til at indgive en klage til en tilsynsmyndighed i en grænseoverskridende sag. Der gives desuden mulighed for, at en tilsynsmyndighed kan afslutte en sag på et tidligt tidspunkt, hvis det vurderes, at klageren har fået sin anmodning imødekommet. Det kunne f.eks. være ved sager om anmodninger om indsigt eller sletning af oplysninger.

For det andet indeholder forslaget rettigheder for parterne, der undersøges i en grænseoverskridende sag, samt rettigheder for klageren i sagen. Det fastsættes, at parterne og klageren har en ret til at blive hørt og fremsætte deres synspunkter under behandlingen af sagen. Forslaget indeholder desuden bestemmelser om aktindsigt for parterne og for klageren. Samtidig lægger forslaget op til at beskytte fortrolige oplysninger. På den måde sikres det, at der ikke gives adgang til forretningshemmeligheder eller andre fortrolige oplysninger.

For det tredje lægges der op til at indføre regler om samarbejdet mellem tilsynsmyndighederne. Det fastsættes, at den tilsynsmyndighed, som behandler sagen, skal dele relevante oplysninger og dokumenter med de øvrige tilsynsmyndigheder på et tidligt tidspunkt. Det skal gøre det muligt for de øvrige tilsynsmyndigheder at komme med bemærkninger til sagen på et tidligere tidspunkt end i dag, hvor det først er udkastet til afgørelse, som deles.

Forslaget indeholder dog også regler for inddragelse af de berørte tilsynsmyndigheder ved udarbejdelse af udkast til en afgørelse. Hvis tilsynsmyndighederne ikke kan nå til enighed om en sag, giver forslaget mulighed for, at Det Europæiske Databeskyttelsesråd kan afgøre spørgsmålet.

Endelig indeholder forslaget regler for tvistbilæggelsesproceduren og hasteproceduren i Det Europæiske Databeskyttelsesråd. Det præciseres, hvilke oplysninger tilsynsmyndigheden skal give Databeskyttelsesrådet, når en sag forelægges.

Forhandlingerne

Forhandlingerne om forordningsforslaget blev påbegyndt i juli 2023 og behandles fortsat på teknisk arbejdsgruppeniveau. Det belgiske formandskab har endnu ikke fremlagt et kompromisforslag. Der pågår fortsat drøftelser og diskussioner i arbejdsgruppen. For en nærmere beskrivelse af disse drøftelser kan jeg henvise til samlenotatet, som er sendt til udvalget forud for mødet i dag. Der har dog overordnet set blandt medlemsstaterne været opbakning til Kommissionens forslag.

Regeringens holdning

Regeringen er generelt enig i ambitionen om at sikre en mere effektiv håndhævelse af EU's databeskyttelsesregler i grænseoverskridende sager. Regeringen har et vedvarende fokus på, at databeskyttelsesreglerne effektivt skal håndhæves over for bl.a. de store techgiganter. Det er min overbevisning, at reglerne i forordningsforslaget vil være vigtige f.eks. i forhold til at sikre en bedre og mere effektiv håndhævelse i de grænseoverskridende sager, hvor der f.eks. klages over, at Meta har overtrådt databeskyttelsesreglerne.

Regeringen bakker op om, at forordningen får et bredt anvendelsesområde. Regeringen finder det desuden vigtigt, at der med forordningen fastsættes bestemmelser, der fremmer samarbejdet mellem tilsynsmyndigheder. Regeringen ser derfor positivt på, at f.eks. tilsynsmyndighederne forpligtes

til at dele oplysninger med hinanden, som de øvrige tilsynsmyndigheder kan fremsætte bemærkninger til.

Regeringen støtter, at der med forordningen sikres rettigheder for parterne, der undersøges, ligesom klageren skal have visse rettigheder. Regeringen vil derfor være opmærksom på, at der opnås en passende balance mellem hensynet til rettighederne for parterne, der undersøges, over for rettighederne for klageren.

Endelig vil regeringen være opmærksom på i relevant omfang at sikre beskyttelsen af fortrolige oplysninger og forretningshemmeligheder.

Sammenfattende er det regeringens opfattelse, at man med forordningsforslaget lægger op til en ordning, der understøtter en mere effektiv håndhævelse af databeskyttelsesreglerne i grænseoverskridende sager.

Forhandlingsoplæg

FO Regeringen

- støtter formålet med forordningsforslaget om at sikre effektiv håndhævelse af databeskyttelsesreglerne i grænseoverskridende sager.
- lægger vægt på, at forslaget bidrager til et effektivt samarbejde mellem tilsynsmyndighederne.
- lægger vægt på, at forslaget i relevant omfang sikrer beskyttelsen af fortrolige oplysninger og forretningshemmeligheder.

Theresa Scavenius (UFG): Det lyder alt sammen rigtig fornuftigt. I Danmark har vi den meget stramme offentlighedslov, og det nye forslag vil få betydning for muligheden for aktindsigt og muligheden for at klage. Hvilken effekt vil det få i Danmark? Vil det kræve, at vi åbner lidt op, som EU har kritiseret os for ikke at gøre, eller vil vi kunne fortsætte, som vi plejer?

Alex Ahrendtsen (DF): Hver gang regeringen sender sine ministre til Europaudvalget, koster det borgerne og virksomhederne penge. For denne sag drejer det sig om en halv milliard. Vi har landets dyreste møder – i hvert fald for borgerne og virksomhederne. Hvordan har ministeren det med, at forslaget lægger en større byrde på de små og mellemstore virksomheder? Er det virkelig en god idé, at virksomhederne skal indberette mange af de samme oplysninger til mange forskellige myndigheder? Dansk Folkeparti kommer til at stemme nej til forhandlingsoplægget, medmindre ministeren kan tale så overbevisende, at vi ændrer vort synspunkt.

Alexander Ryle (LA): Liberal Alliance kan godt støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Er det muligt at få uddybet, præcis hvad der forstås ved forretningshemmeligheder? Hvordan vurderer man det? Hvis det ikke er muligt at definere det tydeligere i dag, vil ministeren og regeringen så arbejde for, at det kommer til at fremgå lidt tydeligere af forslaget?

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Til Theresa Scavenius: Reglerne kommer ikke til at påvirke de danske regler om aktindsigt. Med forslaget vil en række rettigheder selvfølgelig blive indført, f.eks. en række rettigheder for klageren, når der klages til tilsynsmyndigheden. Det fastsættes, at klageren har ret til at blive hørt og til at fremsætte sine synspunkter i forbindelse med en hel eller

delvis afvisning af klagen samt en ikkefortrolig udgave af de foreløbige konklusioner af sagen. Derudover vil klageren kunne få aktindsigt i en ikkefortrolig udgave af de administrative aktindsigter.

I en sidebemærkning kan jeg nævne, at regeringen har nedsat et udvalg til at arbejde med forslag til en ny offentlighedslov og dermed også videre adgang til aktindsigt.

Jeg ved ikke, om den halve milliard, Alex Ahrendtsen nævner, udgør den samlede sum for dette møde – jeg har ikke orienteret mig i de andre dagsordenspunkter. Forslaget her vurderes imidlertid ikke at medføre samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Jeg har noteret mig, at Landbrug & Fødevarer i deres høringssvar har udtrykt bekymring over virksomhedernes administrative byrde, hvis de skal tilpasse sig nye klage- og samarbejdsprocedurer. Det er bare vigtigt at understrege, at forslaget fastsætter regler for de nationale tilsynsmyndigheders sagsbehandling og samarbejde og ikke som sådan pålægger erhvervslivet økonomiske byrder.

NOT Hvis Alexander Ryle tillader det, vil vi vende tilbage på hans spørgsmål på skrift.

Alexander Ryle (LA): Det er fint at få det på skrift. For god ordens skyld vil jeg dog lige uddybe: I deres høringssvar fokuserer Finans Danmark netop på, at det er utydeligt, hvad der menes med forretningshemmeligheder, og hvordan man vil vurdere det. Hvad lægger man vægt på i den vurdering?

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Vi vender tilbage med et svar. Grundlæggende vil jeg sige, at regeringen også vil arbejde for, at det tydeliggøres i forslaget, at forretningshemmeligheder og fortrolige oplysninger i relevant omfang er beskyttet og udelukket fra aktindsigt.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 4009 (retlige og indre anliggender) den 4.-5. marts 2024

Rådsmøde 4009 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Rådsmødet er det første formelle rådsmøde under det belgiske formandskab. Det belgiske formandskab står i valgenes tegn med både valg til Europa-Parlamentet samt parlaments- og regionalvalg i Belgien i juni. Det sætter nogle naturlige rammer for formandskabets råderum. Der er med andre ord tale om et formandskab, der har travlt, hvis der skal leveres resultater. Fra belgisk side har man da også annonceret et pragmatisk formandskab, der vil være fokuseret på at levere resultater inden for den eksisterende dagsorden snarere end gå efter markante nationale aftryk.

Udvalget har forud for mødet fået tilsendt et samlenotat og et supplerende samlenotat om sagerne på dagsordenen.

1. Rådets gennemførelsesafgørelse om fastlæggelse af en henstilling om bedste praksis identificeret ved den tematiske evaluering af bekæmpelsen af narkotikahandel

- Vedtagelse
- Meningsudveksling

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): I 2023 har Kommissionen gennemført en tematisk evaluering af medlemsstaternes praksis for bekæmpelse af narkotikahandel. Kommissionen har på den baggrund udarbejdet en rapport om best practice på området.

Der er på rådsmødet lagt op til en meningsudveksling om rapporten samt Rådets vedtagelse af en såkaldt gennemførelsesafgørelse om den henstilling om best practice, som Kommissionen har identificeret. Formålet med best practice-rapporten er at give medlemsstaterne mulighed for at lade sig inspirere af hinandens succesfulde tiltag med henblik på at styrke bekæmpelsen af narkokriminalitet i EU.

Vi ser fra dansk side positivt på muligheden for at udveksle erfaringer om, hvordan vi bedst muligt kan bekæmpe narkotikahandel.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Konsekvenserne af konflikten i Mellemøsten og konsekvenserne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine for EU's indre sikkerhed

– *Udveksling af synspunkter*

EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 35, senest behandlet i EUU 1/12-23)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Det fremgår af EU's seneste trusselsvurdering for terror, at trusselsniveauet i EU er uforandret i forhold til andet halvår af 2022. Trusselsniveauet er fortsat højt og skyldes særlig krigen i Ukraine og konflikten i Mellemøsten.

Det er derfor kun på sin plads, at vi løbende drøfter situationen i rådsmøderegi.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn

EUU alm. del (20231) – Bilag 131 (udvalgsmødereferat side 56, senest behandlet i EUU 13/10-23)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Dette punkt omhandler en fremskridtsrapport vedrørende dels forordningsforslaget om regler til forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn (CSA-forordningen), dels den midlertidige ordning, som udløber pr. august 2024 – dvs. meget snart.

a) Forordning om ændring af den midlertidige forordning (EU) 2021/1232 om seksuelt misbrug af børn

– *Fremskridtsrapport*
KOM (2023) 0777

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Det er en god nyhed, at der for ganske nyligt blev opnået enighed om at forlænge den midlertidige ordning, som i dag er gældende og ellers stod til at udløbe i august 2024. Forlængelsen sikrer, at der ikke er et hul i lovgivningen, som kriminelle kan udnytte, indtil man finder en permanent løsning på problemet i form af en ny forordning.

b) Forordning om forebyggelse og bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn

– *Fremskridtsrapport*
KOM (2022) 0209

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): CSA-forordningen var under det spanske formandskab oprindelig sat på rådsmødedagsordenen to gange med henblik på vedtagelse af en delvis generel indstilling. Formandskabet måtte imidlertid begge gange tage det af igen, da der viste sig ikke at være det nødvendige kvalificerede flertal for kompromisteksten.

Vi havde her i Europaudvalget en god drøftelse om forslaget i forbindelse med, at jeg den 15. september 2023 forelagde sagen til forhandlingsoplæg. Som jeg også redegjorde for dengang, er CSA-forslaget et vigtigt forslag, og den danske regering bakker fuldt ud op om Kommissionens ambitioner på området. Jeg ser derfor frem til at høre, hvordan det belgiske formandskab ser den videre proces for forslaget.

Theresa Scavenius (UFG): At beskytte børn er selvfølgelig virkelig vigtigt, men der er også et hensyn i ikke at underlægge borgerne den totale overvågning. Det er en ideologisk diskussion om, hvor meget staten skal fylde. Hvis staten skal være lidt mindre på dette område, skal problemerne løses på andre måder, f.eks. gennem sociale tiltag. Hvordan vægter regeringen de to hensyn?

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Da regeringen forelagde sagen til forhandlingsoplæg den 15. september 2023, havde vi en god, saglig og rimelig robust drøftelse, som afspejledes i støtten til forhandlingsoplægget, der udelukkende kom fra regeringspartierne. Det har jeg fuld respekt for. Vi må konstatere, at vi vægter hensynene forskelligt. En række partier fremhævede det

stærkt problematiske i, at man også vil gøre det muligt at screene for børneporno i tjenester, som er dækket af end-to-end-kryptering.

Der kan være en ideologisk forskel i hensynet til privatlivets fred over for en effektiv håndhævelse af et forbud mod at sprede, dele og fremme børneporno. Der kan imidlertid også være en ideologisk forskel i, i hvilken udtrækning man tror på, at techgiganterne for deres egen glories skyld reelt selv vil gøre noget ved det. Det har jeg i hvert fald for min del opgivet illusionen om. Det her er et af de hårde områder, hvor der efter min mening er brug for regulering. Som et helt naturligt udgangspunkt er mange tjenesteudbydere såsom chattjenester og platforme i dag dækket af end-to-end-kryptering. Set med regeringens øjne ville det derfor være ærgerligt, hvis vi ligesom en række andre lande, som vægter hensynene anderledes, gik til forhandlingerne med det udgangspunkt, at den del skulle pilles ud af forslaget.

Alt i alt må man sige, at regeringen vægter hensynet til børnene og en effektiv bekæmpelse af børneporno højere end techgiganternes mulighed for at lade deres brugere være dækket af end-to-end-kryptering. Jeg har respekt for, at de hensyn kan vejes anderledes, men dette er regeringens holdning og i vid udstrækning, hvad vi gik til forhandlingerne med. Hvor lang tid de kommer til at tage, eller hvilke positioner der måtte rykke sig, kan man jo have sine forudsigelser om. Forhandlingerne har i hvert fald som sagt ikke rykket sig nævneværdigt.

4. Bekæmpelse af narkotikahandel og organiseret kriminalitet: Sikkerhedsaspekter

– *Status*

KOM (2023) 0641

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Jeg forventer, at drøftelserne vil tage udgangspunkt i EU's køreplan for bekæmpelse af narkotikasmugling og organiseret kriminalitet, som blev offentliggjort i oktober 2023, og som også var genstand for drøftelser ved seneste rådsmøde.

Det er min forventning, at diskussionen dels vil koncentrere sig om, hvordan vi kan styrke sikkerheden digitalt og omkring vores logistiske knudepunkter såsom havne, dels om hvordan vi kan styrke det retlige samarbejde med tredjelande for bl.a. at sikre, at formodede kriminelle udleveres og retsforfølges.

Det er også emner, vi har fokus på nationalt. Derfor ser vi fra dansk side frem til en nærmere drøftelse af køreplanen og mulighederne for at styrke bekæmpelsen af den organiserede kriminalitet på tværs af EU.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Bekæmpelse af narkotikahandel og organiseret kriminalitet: Aspekter af retligt samarbejde

– *Status*

KOM (2023) 0641

EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 36, senest behandlet i EUU 1/12-23)

Se punkt 4.

6. Rådskonklusioner om Kommissionens årsrapport om anvendelsen af Chartret: Effektiv retsbeskyttelse og adgang til domstolsprøvelse

– *Godkendelse*

– *Meningsudveksling*

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Det belgiske formandskab har udarbejdet rådskonklusionerne med det formål at sætte fokus på og fremme effektiv retsbeskyttelse samt adgang til klage og domstolsprøvelse for forskellige parter både på EU og nationalt plan.

Regeringen bakker op om rådskonklusionerne, og der er generelt bred opbakning blandt medlemsstaterne. Det er derfor min forventning, at de bliver vedtaget på rådsmødet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

7. Ruslands aggression mod Ukraine: Kampen mod straffrihed

– *Statusdrøftelse*

EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 32, senest behandlet i EUU 1/12-23)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Det var for nylig årsdagen for Ruslands invasion af Ukraine. Det afspejler sig også i RIA-dagsordenen, hvor der er lagt op til en status for den hidtidige indsats for retsforfølgning af internationale krigsforbrydelser og drøftelse af eventuelle yderligere retlige modsvar og indsatser.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

8. Sikring af retssystemets modstandsdygtighed over for kriminelle organisationer på retsstatsområdet

– Meningsudveksling

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Der har i nogle medlemsstater over de seneste år været en udfordring med, at organiserede kriminelle intimiderer og truer journalister, politikere, dommere og anklagere. Det er afgørende, at vi beskytter disse mennesker og sikrer, at de ikke oplever at måtte opgive at bekæmpe organiseret kriminalitet af hensyn til deres egen sikkerhed.

Der er på den baggrund lagt op til en erfaringsudveksling om udfordringernes omfang og karakter i de enkelte medlemsstater efterfulgt af en drøftelse af, hvordan eventuelle udfordringer kan imødegås bedst muligt.

Det er selvfølgelig vigtigt, at vi også i Danmark hele tiden er opmærksomme på, om vores retssystem er robust og tilstrækkelig beskyttet mod infiltration og korruption. I den forbindelse er det værd at bemærke, at Danmark i 2023 for ottende år i træk blev udnævnt til verdens bedste retsstat ifølge den uafhængige organisation World Justice Project.

Vi ser derfor generelt positivt på muligheden for at udveksle erfaringer med de andre medlemsstater, herunder om hvordan vi – med stor respekt for retsstatsprincipperne – på EU-plan kan styrke retssystemets robusthed i kampen mod den organiserede kriminalitet.

Theresa Scavenius (UFG): At have en robust retsstat over for kriminalitet er selvfølgelig meget vigtigt, men hvad betyder det helt konkret? Hvad gør vi i Danmark, som ministeren vil bringe med for at fremme dialogen?

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): I Danmark har vi heldigvis meget stærke retsstatsprincipper. Vi skal altid meget nøje opveje, hvilke beføjelser vi giver til vores politi og myndigheder, over for hvilke indskrænkninger i borgernes ret til privatlivet det medfører. Omvendt må vi efter min mening sande, at der i dag er områder, hvor det er værd at diskutere, om vores myndigheder skal have større beføjelser.

EU's mekanismer lagt til side er der i dansk kontekst en aktuel diskussion om, hvorvidt vi skal udvide værktøjskassen for dansk politi, så de kan gøre brug af genetisk slægtsforskning. For nylig så vi et gennembrud i en gammel drabssag. Det skete ved hjælp af det, man kalder slægtsøgning, hvor borgere af forskellige årsager har givet dna-oplysninger frivilligt til private virksomheder – ofte fordi de gerne vil lære om deres fortid og slægter gennem tiden. Der skal altså opvejes nogle hensyn i Danmark og på EU-plan, når vi overvejer at udvide værktøjskassen på den måde.

UDG 9. Forhandlinger om Europarådskonvention om kunstig intelligens, menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet
– *Orientering*

Punktet var udgået.

15. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

16. Siden sidst

- a) **Orientering om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2015/2302 med henblik på at sikre en mere effektiv beskyttelse af rejsende og forenkle og præcisere visse aspekter af direktivet (Pakkerejsedirektivet)**
KOM (2023) 0905

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Forslaget blev fremsat af Kommissionen den 29. november 2023. Formålet med direktivforslaget er – navnlig i lyset af covid-19-pandemien – at tilpasse det gældende pakkerejsedirektiv med henblik på at kunne håndtere fremtidige kriser, som kan påvirke rejsesektoren og turismen. Det skal sikre, at pakkerejsedirektivet fortsat lever op til sit formål om at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og et velfungerende indre marked.

Jeg vil gerne kort fremhæve nogle af de centrale elementer i forslaget. Kommissionen foreslår

1. at der indføres et loft over, hvor meget en rejsearrangør må kræve i forudbetaling fra den rejsende, og at den fulde betaling tidligst må kræves betalt 28 dage før pakkerejsen påbegyndes.
2. at udvide reglerne om, hvornår man som rejsende gebyrfrit kan afbestille en pakkerejse.
3. at rejsearrangøren – hvis en rejse bliver afbestilt – fremover kan tilbyde en voucher til den rejsende i stedet for refusion. Det kræver dog, at den rejsende bliver vejledt om sine rettigheder og udtrykkeligt samtykker i at modtage en voucher.
4. at tilpasse og præcisere reglerne om beskyttelse mod rejsearrangørens insolvens eller konkurs, så beskyttelsen bliver mere effektiv og ensartet i EU.

Der blev oversendt et grund- og nærhedsnotat vedrørende forslaget til udvalget den 14. februar 2024.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 4010 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 7. marts 2024

Rådsmøde 4010 – Bilag 2 (supplerende samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Erhvervsministeren deltager i dette rådsmøde, men punkt 2 hører under mit område, hvorfor jeg vil forelægge det til orientering.

2. Forordning om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner

– *Politisk drøftelse*
KOM (2023) 0533

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Udvalget blev første gang orienteret om forslaget den 1. december 2023. Forslaget blev fremsat i september 2023, og det har til formål at sikre rettidig betaling i handelsforhold. Det skal understøtte et velfungerende indre marked ved at fremme virksomhedernes konkurrenceevne, navnlig de små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne.

Forslaget er på en række punkter en videreførelse af det gældende direktiv om forsinket betaling fra 2011, men det indeholder også en række væsentlige ændringer.

Om drøftelsen på rådsmødet

På konkurrenceevnerådsmødet forventes der særligt at være fokus på den ændring, der går ud på at indføre en ufravigelig maksimal betalingsfrist på 30 kalenderdage. Dette har der i arbejdsgruppe-regi været en udbredt skepsis over for blandt medlemsstaterne. Danmarks holdning er, at kortere betalingsfrister bør fremmes på andre måder end via maksimale betalingsfrister – det gælder i øvrigt, uanset om reguleringen sker i et direktiv eller i en forordning.

Herudover forventes der at være fokus på bl.a. valget af forordning som instrument. Flere medlemsstater har i arbejdsgrupperegi peget på, at reguleringen fortsat bør ske i et direktiv. For os er det centrale for nuværende forslagets indhold og ikke dets karakter af en forordning eller et direktiv.

Dagsordenen blev opdateret for nylig, og det forventes nu, at drøftelsen også vil omfatte reglernes håndhævelse. Kommissionen har lagt op til, at der skal være et administrativt offentligt tilsyn, som også kan behandle klager over sene betalinger. I dag løses den slags tvister som udgangspunkt ved domstolene. Flere medlemslande har efterspurgt en begrundelse for behovet for en administrativ myndighed og mener, at samspillet med domstolene bliver uklart.

Vi afventer afklarende drøftelser, samtidig med at vi er ved at afdække konsekvenserne af en sådan eventuel administrativ model i en dansk kontekst – ikke mindst i forhold til de økonomiske konsekvenser. Det er nødvendigt, førend vi kan lægge vores holdning fast.

Om den videre proces

Forslaget forventes behandlet igen på et konkurrenceevnerådsmøde den 24. maj 2024. Temaet vil afhænge af, hvordan forhandlingerne skrider frem. Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg påtænker at indhente forhandlingsoplæg vedrørende forslaget inden sommer, hvor der vil være rig lejlighed til at høre mere om forslaget.

Marianne Bigum (SF): I Danmark og i andre lande ser vi en negativ spiral med, at store spillere udnytter deres markedsmagt til at skrue på betalingsfristerne over for små virksomheder. Det gør, at mange små virksomheder efter en periode løber tør for penge. Med min fortid som rådgivende ingeniør har jeg mødt mange virksomheder, der som leverandører til f.eks. kommuner pludselig oplever meget lange betalingsfrister. Det samme så vi f.eks. under covid-19 med betaling af husleje. Det kan man som lille virksomheder altså ikke holde til. Hvad er ministerens holdning til at indføre et loft over betalingsfrister, så vi imødegår denne udvikling, som er til skade for små og mellemstore virksomheder og i det hele taget er rimelig unfair? Som stor virksomhed eller kommune er man forhåbentlig i stand til at betale sine regninger.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Erfaringerne, som Marianne Bigum henviser til, er faktisk årsagen til, at det gældende direktiv skal revideres. Danmarks holdning er, at kortere betalingsfrister grundlæggende er en god idé. Samtidig mener vi, at det bør fremmes via frivillige brancheaftaler eller standardkontrakter frem for bindende maksimale betalingsfrister. Det er en afvejning af to hensyn. På den ene side vil vi jo gerne fremme kortere betalingsfrister, mens vi på den anden side gerne vil håndhæve aftalefriheden mellem virksomheder og i forskellige brancher, hvilket er centralt i Danmark. Vi går konstruktivt ind i drøftelserne. For os er indholdet vigtigere, end om det bliver en forordning eller et direktiv.

Christian Friis Bach (RV): Jeg håber meget, at regeringen vil bakke op om forslaget om bindende betalingsfrister. Jeg har været i kontakt med branchen, og jeg har selv en virksomhed – jeg ved, hvor stort et problem det er for små og mellemstore virksomheder. Hvis man vil gøre noget for at støtte innovation, især inden for områder, hvor man leverer til større brancher og kæder i Danmark, så er det her et rigtig godt forslag. Herefter kan man jo lave andre former for brancheaftaler, men det er nødvendigt at gribe ind, for magtforholdet i branchen er meget ulige. Det er nødvendigt at støtte de små og mellemstore virksomheders muligheder for at have likviditet, så de kan udvikle sig.

Marianne Bigum (SF): Ministeren siger, at det helst skal gøres med brancheaftaler og standardkontrakter. Jeg tror bare ikke, at det i praksis kommer til at løse problemet. Jeg har haft et møde med en lille virksomhed, som udlejer pølsevogne til arrangementer hos bl.a. store virksomheder og kommunale aktører. Ejeren har ikke musklerne til at gøre andet end at acceptere de lange betalingsfrister, men hun skal jo stadig væk aflønne sit personale og betale for råvarerne. Men hun må så bare acceptere, at hun ikke kan vide, hvornår hun får sine penge. Det kan en lille virksomhed simpelt hen ikke holde til.

Jeg ved ikke, hvad det er for en brancheaftale, ministeren forestiller sig, at pølsedamen skal få lavet, heller ikke hvilke standardkontrakter hun skal få udarbejdet. Hvem skulle gøre det for hende eller i det hele taget være på hendes side, for at det skulle blive accepteret af den store spiller i det her ulige magtforhold? Det er positivt, at ministeren kan se problemstillingen, men jeg tror ikke, at det, ministeren lægger op til, kommer til at løse problemer.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard): Det er vigtigt at få skåret ud i pap, at vi sådan set deler målsætningen. Det skal også siges, at jeg jo ikke forelægger forhandlingsoplæg i dag. Det vender regeringen tilbage med senere, og her vil vi så kunne have en mere indholdsmæssig drøftelse af,

præcis hvilket forhandlingsoplæg regeringen skal gå afsted med. Grundlæggende finder vi det vigtigt, at initiativerne i forslaget er proportionale i forhold til at løse de aktuelle udfordringer. Vi har derfor ikke noget ønske om, at forslaget går videre, end hvad der er nødvendigt. Jeg har hørt jeres bemærkninger og læst SMVdanmarks høringssvar og noteret mig, at de står rimelig alene med synspunktet, men ikke desto mindre er det da værd at tage det med i de videre overvejelser frem mod forhandlingsoplægget.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 4010 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 7. marts 2024

Rådsmøde 4010 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Jeg forelægger punkterne til orientering.

1. Status for det indre marked: Årsrapport for 2024 om det indre marked og konkurrenceevne

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2024) 0077

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): På rådsmødet skal vi drøfte den årlige indre markeds- og konkurrenceevnerapport og den årlige resultattavle for det indre marked. Her vil jeg fremhæve vigtigheden af at styrke EU's produktivitet og innovation. Vi må øge EU's konkurrenceevne i lyset af den forandrede geopolitiske og strategiske konkurrencesituation. Der er behov for, at vi sikrer håndhævelse af reglerne, fjerner barrierer for virksomheder og borgere samt reducerer byrder for virksomhederne.

Theresa Scavenius (UFG): Med hensyn til den økonomiske sikkerhedssituation adresserer rapporten manglende investeringer i infrastruktur, cirkularitet, forskning, digitalisering, uddannelse osv. I samlenotatet fokuserer man meget på, at vi fra dansk side vil lempe byrder for erhvervslivet som svar på den situation. Vil ministeren kommentere på det? Som jeg ser det, er den økonomiske sikkerhedssituation meget bredere end byrder for erhvervslivet. I rapporten er der et eksempel, der viser, at Danmark er under gennemsnittet, hvad angår cirkularitet. Der er altså meget arbejde, man kunne fokusere på, frem for blot at lempe byrder for erhvervslivet.

Christian Friis Bach (RV): Vil ministeren inddrage problematikken om investeringer og eksportkontrol i Israel og Gaza i sit indlæg? Jeg tænker specifikt på spørgsmålet om de ulovlige israelske bosættelser, som i den grad udgør en hæmsko for en tostatsløsning, som entydigt er regeringens politik. Der har været forskellige forslag fremme omkring investeringer i de virksomheder, fonde, pensionsfonde, banker osv., der engagerer sig i det område. Kunne man gøre noget for at sætte fokus på det?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Theresa Scavenius: Det er korrekt, at den sikkerhedspolitiske situation og de globale udfordringer påvirker Europa. De globale spændinger har allerede ført til, at EU har iværksat en række initiativer for at imødegå det. Groft sagt er initiativerne – særlig på mit ressortområde – koncentreret om det faktum, at vi bevæger os ind i en ny form for globalisering, nemlig ind i en geopolitisk regionalisering. Der er altså behov for fokus på industripolitik, mindske sårbarheder og fremme sikkerhed omkring forsyningskæder. EU bør roses for, at man er lykkedes med at få vedtaget en industripolitik (NZIA). Derudover har man foreslået forordningen om kritiske råstoffer, som er et svar på Europas udfordring med en alt for høj afhængighed af Kina.

Vi har tidligere diskuteret store initiativer for at sikre bæredygtighed, genanvendelse, cirkulær økonomi osv. Det hører til i den nuværende diskussion. Vores fokus er et supplement til de

mange andre initiativer. Man er nødt til at have fokus på virksomhedernes konkurrenceevne, da konkurrencen er skærpet. I gamle dage kunne vi hente ressourcer og komponenter i alle hjørner af verden uden problemer, men det er vanskeligere nu. Handelshindringerne stiger voldsomt i disse år, og vores forsyningskæder har det svært. Derfor handler det om at stille virksomhederne bedre. Der er desværre for mange eksempler på, at statsstøtten i USA med US IRA (Inflation Reduction Act) og statsstøtten i Kina gør, at europæiske virksomheder er udfordrede. Det er man nødt til at tage alvorligt. Det handler om danske arbejdspladser, og det betragter jeg som en af mine vigtigste opgaver at varetage, ikke mindst når man ser på de grønne styrkepositioner. Det er der, der er udfordringer lige nu, og det er derfor, vi skriver, som vi skriver i samlenotatet.

Til Christian Friis Bach: Der er god grund til at være opmærksom på, hvad der sker i Mellemøsten i øjeblikket, men det ligger uden for min tilgang til denne dagsorden.

Theresa Scavenius (UFG): Pointen er, at alle disse faktorer i rapporten ikke er adresseret i tilstrækkelig grad endnu – vi skal gøre endnu mere frem mod 2030 på alle disse parametre, bl.a. for at styrke virksomhedernes konkurrenceevne. Jeg undrer mig over, at den danske position er så fatig. Ved kun at fokusere på byrder varetager man de eksisterende virksomheders interesser frem for at understøtte fremtidens konkurrenceevne. Vi skaber et bedre grundlag for vores virksomheder fremadrettet ved at adressere disse faktorer, og hvis vi ikke gør det, bliver vi nødt til at give statsstøtte. Hvad angår cirkulær økonomi, ligger Danmark under EU-gennemsnittet, så på flere parametre stiller vi vores danske virksomheder dårligere. Hvis cirkularitet bliver et konkurrenceparameter, er danske virksomheder stillet dårligt, fordi vi som samfund ikke har prioriteret det område i tilstrækkelig grad. Der er iværksat visse tiltag, men pointen er, at vi skal gøre endnu mere.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Det beror på en misforståelse, at den danske regering ikke gør nok for eksempelvis cirkulær økonomi. Under forhandlingerne om forordningen om kritiske råstoffer var det Danmark, Tyskland og en lille gruppe andre lande, som havde særlig fokus på cirkulær økonomi. Fremtidens arbejdspladser er i høj grad inden for vores styrkepositioner, såsom lifescience, vind, CO₂-lagring osv. Vores synspunkter i forbindelse med NZIA er også lige netop i tråd med at fremme cirkulær økonomi. Vi er ikke passive i forhold til fremtidens arbejdspladser, tværtimod. Vi har vedtaget flere politiske erklæringer og aftaler, hvor vi presser på for, at EU fastholder et højt ambitionsniveau. Det er ikke Danmark, der trækker ned på den dagsorden. Bare andre ville gøre det samme som Danmark, så havde vi en chance for at nå de meget høje ambitioner.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg refererer til figuren på side 16 i rapporten om konkurrenceevne, som viser, at Danmark er langt under EU-gennemsnittet i forhold til cirkulær økonomi. Nederlandene ligger ekstremt meget højere på listen, Frankrig og Tyskland er også bedre stillet. Det kan godt være, at ministeren føler, at regeringen har gjort rigtig meget, men resultatet er stadig væk, at vi f.eks. på dette område er under EU-gennemsnittet. Det havde jeg ønsket ministeren ville fokusere mere på for netop at fremme vores fremtidige virksomheders konkurrenceevne.

Marianne Bigum (SF): Vi er ikke førende, når det kommer til cirkulær økonomi, men jeg noterer mig, at ministeren siger, at den danske regering har taget det med sig. Det er positivt. Betyder det, at vi snart kan udarbejde en handlingsplan for cirkulær økonomi? Vi er flere, der har efterspurgt det igennem noget tid.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): En handlingsplan for cirkulær økonomi skal man diskutere med miljøministeren.

Til Theresa Scavenius: Man kan altid ønske sig, at tingene var gået stærkere, men Danmark har ikke ligget på den lade side, tværtimod. Det er korrekt, at genanvendelse og cirkulær økonomi er en del af svaret på den geopolitiske situation, og derfor spiller det en rolle her også. Kunne det gå hurtigere? Sikker. Men det er forkert, at regeringens tilgang ikke er at kigge på fremtidens arbejdspladser. Det er det, vi gør med de statsstøttemuligheder, vi har udnyttet, og med vores fokus på udvikling af vores styrkepositioner. Det er en bred front.

Christian Friis Bach (RV): Jeg er på linje med ministeren, men jeg vil opfordre til, at man fra dansk side understreger, at de tiltag, der skal iværksættes i Europa, skal være inden for rammerne af det multilaterale samarbejde i WTO (Verdenshandelsorganisationen), som er under stærkt pres. Hvis ikke der er en stærk stemme for det, er det en glidebane. Jeg hører ministeren sige, at vi altid går efter investeringspakker inden for grøn teknologi. Det er der, vi gerne ser fokus.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Det er lige præcis en af udfordringerne ved udviklingen i øjeblikket. Virkeligheden er den, at det hidtidige handelssamarbejde, der har løst handelstvister, ikke i lige så høj grad respekteres. Alle ønsker selvfølgelig, at situationen normaliseres, og at de internationale tvistløsningsorganer er dem, der klarer de sager. Det er bare ikke tilfældet i lige så høj grad som tidligere. Verden er ændret. Derfor er det vigtigt, at vi bruger EU-samarbejdet. Jeg synes trods alt, at EU's samarbejde om industripolitikken har rykket hurtigt, i forhold til hvad man har set tidligere. Og det har et grønt fokus, som gør, at Danmark har muligheder for at styrke sine styrkepositioner på vind, vand og grønne teknologier, som beskæftiger tusindvis af medarbejdere i Danmark. Det skal vi blive ved med, i lyset af at verden er forandret, og ikke mindst af hensyn til at styrke EU's egen sikkerhed og vores erhvervslivs forsyningskæder.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Den 24. januar 2024 præsenterede Kommissionen en pakke på økonomisk sikkerhed med fokus på beskyttelsestiltag. Jeg vil særlig fremhæve tre initiativer:

a) Orientering om forslag til revideret forordning om udenlandske direkte investeringer

KOM (2024) 0023

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Kommissionen foreslår for det første en udbygning af den eksisterende forordning om udenlandske direkte investeringer. Den udbyggede regulering skal bl.a. være med til at mindske visse risici for omgåelse. Den indfører også krav om, at medlemslandene skal have lovgivning om screening af direkte udenlandske investeringer.

b) Orientering om hvidbog om eksportkontrol

KOM (2024) 0025

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): For det andet foreslår Kommissionen en række initiativer til at styrke EU's eksportkontrolsystem i lyset af geopolitiske spændinger. Kommissionen sigter i hvidbogen efter fælleseuropæiske løsninger for at sikre lige konkurrencevilkår for virksomhederne.

c) Orientering om hvidbog om udgående investeringer

KOM (2024) 0024

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Sidst har Kommissionen særligt fokus på at tilvejebringe informationer om behovet for et nyt instrument om udgående investeringer.

Jeg vil vende tilbage til udvalget om de tre forslag på et senere tidspunkt.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om sikkerhed i legetøj ("legetøjsforordning") og ophævelse af direktiv 2009/48/EC ("legetøjsdirektivet")

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0462

KOM (2023) 0462 – Bilag 4 (sammenfatning)

KOM (2023) 0462 – Bilag 5 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

KOM (2023) 0462 – Bilag 3 (henvendelse af 6/2-24 fra Legebranchen)

EUU alm. del (20231) – Bilag 161 (udvalgsmødereferat side 7, deputation fra Legebranchen 3/11-23)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Formålet med forslaget er at beskytte børn mod skadelige kemikalier og at mindske antallet af ulovlige legetøjsprodukter.

Derudover skal forslaget bidrage til at styrke digitaliseringen og sammenhængen af det indre marked. Det sker bl.a. ved at indføre digitale produktpas for legetøj.

Forslaget vil også indføre et generelt forbud mod flere kemikalier. Det omfatter hormonforstyrrende stoffer, stoffer, der kan skade specifikke organer, og stoffer, der kan fremkalde luftvejsallergi.

Derudover skal forordningen højne kravene til sikkerhed, onlinesalg og teknisk dokumentation.

Regeringens holdning

Regeringen er positiv over for forslaget. Det styrker beskyttelsen af børn, sikrer mere lige konkurrencevilkår, og bidrager til digitaliseringen. Børn er en særlig sårbar forbrugergruppe. Det er derfor vigtigt, at de bliver godt beskyttet.

Vi ønsker at hæve beskyttelsesniveauet yderligere ved at skærpe nogle af kemikravene. Der er en række farlige kemikalier, som ikke er omfattet af Kommissionens forslag om det generelle forbud. Det er stoffer, der er allergifremkaldende ved hudkontakt. Og stoffer som ophobes i mennesker og miljøet som f.eks. PFAS. Dem mener vi også bør forbydes.

Vi er dog opmærksomme på, at de skærpede kemikrav kan føre til omkostninger for virksomheder og myndigheder. Dem vil vi bl.a. nedbringe ved at fastsætte en grænse for utilsigtet tilstedeværelse af de stoffer, der omfattes af det generelle forbud. Der må nemlig gerne være en tilstedeværelse af disse stoffer, hvis det f.eks. er en urenhed eller er teknisk uundgåeligt. Men uden en grænseværdi vil det være svært for både virksomheder og myndigheder at forholde sig til reglerne.

Regeringen mener også, at forslaget langt fra gør nok for at løse problemet med de ulovlige produkter, der sælges via online markedspladser. Som jeg også nævnte i TV 2's indslag om Temu-sagen, er det en topprioritet for os at give onlinemarkedspladser mere ansvar. Det har vi kæmpet for igennem flere år, særlig under forhandlingerne om forordningen om digitale tjenester og i forhandlingerne om den generelle produktsikkerhedsforordning.

Desværre har der ikke været tilstrækkelig opbakning til det i Rådet. Det mener vi er dybt problematisk, og vi har ikke opgivet kampen endnu. Problemet skal løses for at beskytte forbrugerne, især

når det handler om børn. Og det er bydende nødvendigt for at sikre, at danske virksomheder ikke udsættes for ulige konkurrence fra sælgere i tredjelande. Derfor leder vi et samarbejde mellem en gruppe ligesindede lande, hvor vi arbejder hårdt på at fremme nogle løsningsforslag, der kan give onlinemarkedspladser mere ansvar.

Når vi alligevel ikke lægger afgørende vægt på det, er det, fordi vi mener, at forslaget indeholder andre vigtige elementer, der er til gavn for beskyttelsen af børn og for konkurrencevilkårene i EU. F.eks. er det et fremskridt for digitaliseringen og håndhævelsen, at der introduceres digitale produktpas, og det er til gavn for konkurrencevilkårene, at reglerne ensortes på tværs af EU.

I sidste ende afhænger vores stemme af en samlet vurdering af den endelige aftaletekst, og i hvor høj grad den lever op til vores samlede prioriteter.

FO *Forhandlingsoplæg*

Regeringen støtter forslaget, fordi det styrker beskyttelsen af børn og sikrer en ensrettet og opdateret lovgivning på området.

- Regeringen lægger stor vægt på, at beskyttelsesniveauet samlet set styrkes, uden at det fører til disproportionale byrder for virksomheder eller påfører staten urimelig store byrder eller udgifter.
- Regeringen lægger stor vægt på, at der skal være bedre mulighed for at kontrollere og håndhæve regeloverholdelse på onlinemarkedspladser.
- Regeringen lægger stor vægt på at støtte op om Kommissionens forslag om at udvide det generelle forbud til at omfatte hormonforstyrrende stoffer, stoffer der kan skade specifikke organer, og stoffer der kan fremkalde luftvejsallergi, samtidig med at der fastsættes grænseværdier for visse af de stoffer, der omfattes af det generelle forbud.
- Regeringen lægger stor vægt på at hæve ambitionsniveauet, så det generelle forbud udvides yderligere til f.eks. at omfatte stoffer, der er allergifremkaldende ved hudkontakt, og som ophobes i mennesker og miljøet.
- Regeringen lægger vægt på, at der indføres klare og specifikke regler for undtagelser til det generelle forbud, så reglerne bliver mindre byrdefulde for myndigheder og virksomheder, bl.a. ved at fastsætte migrationsgrænser for de mest anvendte monomerer, der anvendes til fremstillingen af plast.
- Regeringen lægger vægt på, at der indføres krav til digitale produktpas, der er harmoniserede på tværs af nye reguleringer, så de mindsker byrderne for virksomheder og myndigheder.
- Regeringen lægger vægt på, at Kommissionens beføjelser via gennemførelsesretsakter og fastsættelse af fælles specifikationer begrænses og konkretiseres.
- Regeringen lægger vægt på, at der udarbejdes specifikke rammer og retningslinjer om psykisk og mental sikkerhed, så det er tydeligt for virksomheder og markedsovervågningsmyndigheder, hvordan de skal vurdere sådanne risici, og dermed mindre byrdefuldt for dem at håndtere.

- Regeringen lægger vægt på, at legetøjet mærkes, hvis der er tilsat parfume, og der indføres en pligt til at deklarere kemikalier på legetøj, som er kemiske blandinger.
- Regeringen lægger vægt på, at sikkerhedsklausulen ændres, så medlemslandene kan indføre midlertidige nationale foranstaltninger for specifikke kemikalier i bestemte typer af legetøj, hvis det viser sig, at tilstedeværelsen af kemikaliet udgør en risiko for børn.
- Regeringen lægger vægt på, at alt legetøj med kunstig intelligens underlægges højrisikokravene i forordningen om kunstig intelligens.
- Regeringen lægger vægt på, at der er fleksibilitet til, at medlemsstaterne selv kan tilrettelægge arbejdsfordelingen mellem markedsovervågnings- og toldmyndighederne, og at forordningen ikke flytter på den nuværende ressortfordeling.

Karin Liltorp (M): Legetøjsbranchen har haft foretræde for udvalget, og deres store bekymring var, at de blev underlagt en masse byrder ved at skulle kunne dokumentere, at der ikke er giftige stoffer i legetøjet. Dansk Erhverv skriver i høringssvaret, at de tolker det som et forbud mod bevidst tilsætning af stoffer, der er omfattet af det automatiske forbud. Kan ministeren bekræfte, at der ikke er krav om, at man gennemanalyserer sine produkter, men krav om, at man ikke må tilsætte de stoffer? Jeg kan godt forstå forvirringen, fordi der netop står, at der lægges vægt på migrationsgrænser for de mest anvendte monomerer. Den del forstår jeg ikke. Er det, fordi nogle af disse monomerer er på forbudtlisten, men at man bliver nødt til at tilsætte dem alligevel? Hvordan fremtræder disse monomerer? Hvorfor er de tilladte, hvis de er giftige? Er det, fordi man ikke kan undgå dem, fordi de emigrerer fra produktionskedlerne?

Det bliver interessant at følge implementeringen af, at legetøj ikke må gøre psykisk skade. Jeg forudser, at det bliver meget komplekst, uanset at det er et smukt formål.

Alex Ahrendtsen (DF): Det er en vigtig forordning, men bekymrer det ikke ministeren, at der ikke rigtig er nogen, der er tilfredse, hverken på producent- eller forbrugersiden? Det skyldes, at der er mange uklarheder generelt, bl.a. når det kommer til overgangsordninger og produkter.

Jeg vil også gerne spørge til Temu og de kinesiske affaldsprodukter, som de kalder legetøj, og som bliver sendt til Europa. Det virker, som om europæiske legetøjsproducenter får forværret deres konkurrencesituation, fordi denne forordning ikke gør noget ved importen af disse farlige kinesiske legetøjsprodukter. Bør man ikke lægge afgørende vægt på det i forhandlingsoplægget?

Alexander Ryle (LA): Der står i forordningens anvendelsesområde, at slynger og slangebøsser ikke længere udtages fra legetøjsreglerne. Betyder det, at de ikke længere defineres som våben, men som legetøj? Og hvad har det eventuelt af konsekvenser i f.eks. våbenlovgivningen?

I grund- og nærhedsnotatet er det nævnt, at sikkerhedskrav udvides til også at omfatte mental og psykologisk sikkerhed samt krav til, at legetøjsprodukter ikke må udgøre en risiko for børns kognitive udvikling. Kan ministeren nævne nogle eksempler på legetøjsprodukter, som udgør en risiko for børns kognitive udvikling? Mener ministeren, at det skal defineres tydeligere i forslaget?

Med sporbarhedskravet stilles krav til fabrikanten om en kommunikationskanal vedrørende klager over produktet eller sikkerheden. Der nævnes f.eks. telefonnummer, elektronisk adresse eller

hjemmeside som muligheder. Er det bare eksempler på kanaler, eller kunne det også være at sende et brev? Skal det være en digital kommunikationskanal?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Karin Liltorp: Jeg kan bekræfte Dansk Erhvervs tolkning. Der er ikke krav om, at der skal foretages analyser af alle regulerede stoffer. Monomerer er rest fra produktionen, og fordi det på mange måder er vanskeligt at undgå, er der en grænseværdi.

Alex Ahrendtsen spørger, om ikke det bekymrer mig, at der er mange spørgsmål og en vis kritik. Der er trods alt også opbakning til forordningen. Jeg bekymrer mig ikke synderligt. Forhandlingsoplægget kan være med til at adressere nogle af bekymringerne. Der er god grund til, at man får vedtaget forordningen. Det er et kæmpe marked, og der er benhård konkurrence, men først og fremmest må vi sørge for, at vi beskytter vores børn.

Hvad angår Temu: Der er ingen tvivl om, at det er konkurrenceudfordrende for vores europæiske legetøjsindustri. Vi lægger ikke afgørende vægt på det, fordi vi arbejder for at få ændret det i andre sammenhænge. Forhandlingsoplægget er tilrettelagt ud fra en samlet vurdering. Det er ikke første gang, vi har med onlineplatforme at gøre. Vi arbejder for det sammen med andre lande, og det arbejde fortsætter vi.

Slynger og slangebøsser anses ikke længere som legetøj i legetøjsforordningen, men her er der ikke taget stilling til, hvordan det defineres andre steder som eksempelvis i våbenlovgivningen.

Marianne Bigum (SF): Det lyder som en fremragende forordning. Jeg er rigtig glad for, at regeringen fremhæver, at man gerne ville være gået videre i forhold til de generelle forbud mod de farligste kemikalier, så det også omfatter allergifremkaldende stoffer og dem, som ophobes i mennesker og miljø. Når man nu ikke kan nå videre med det, er det næste en mærkningsordning, og den er ikke lige så god. Men jeg er glad, hvis vi trods alt kan lande der.

Jeg synes, at regeringens forhandlingsoplæg er rigtig fint. Jeg synes, det er meget spændende, at vi nu skal tage højde for den mentale sundhed i legetøj. Jeg kunne forestille mig, at det kunne relatere sig til f.eks. elektroniske komponenter og andet spil.

Regeringen skriver, at den er positiv over for muligheden for, at der kan undtages fra det generelle forbud under særlige forudsætninger og under hensyntagen til øget beskyttelse. Regeringen henviser til Kommissionens kemikaliestrategi for bæredygtighed, hvor der står, at der skal være undtagelser fra det generelle forbud, i de tilfælde hvor der er tale om essentiel anvendelse. Som jeg forstår Kommissionens definition, kunne et eksempel på essentiel anvendelse være blodposer, der ikke findes et alternativ til. De er lavet af blød pvc med rigtig mange ftalater, men der er ikke et alternativ. Der står i samlenotatet, at regeringen mener, at legetøj er essentielt for børn, fordi det er en uundgåelig del af deres dagligdag. Mener regeringen, at al legetøj er essentielt, og at man derfor kan undtage det fra det generelle forbud? Jeg mener ikke, at al legetøj er essentielt for børn. Der er rigtig meget på mine børns hylder, som de bestemt kunne klare sig uden.

SF støtter forhandlingsoplægget, og vi er særlig glade for, at I har kæmpet for at udvide listen over kemikalier, der skal være generelle forbud imod, for det har vi brug for.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg synes, at det er en form for lovgivning, som er ekstremt nem og simpel: Man forbyder noget, man ikke vil have, og det er det. Derfor undrer det mig, at regeringen

snakker så meget om disproportionale byrder for virksomheder, for hvad refererer ministeren til? Det handler om, at nogle stoffer er så giftige, at de er farlige for vores børn, og derfor vil vi slet ikke have dem. Så burde virksomhedernes produktion ikke blive påvirket på den lange bane, for så skal de jo bare ikke putte de stoffer i. Og de produkter, der ikke kan undvære det, skal slet ikke produceres. Det er altså en meget simpel og ikkedyr løsning, som jeg ser det.

Jeg kan ikke støtte forhandlingsoplægget, da det er udtryk for minimumsimplentering. Man bruger flest mulige undtagelser, og det er hullet som en si.

Søren Søndergaard (EL): Forhandlingsoplægget er meget langt, og det er jo godt, fordi det betyder, at det bliver konkretiseret, men faren er, om man overser noget.

Vil regeringen lægge stor vægt på, at overgangsperioden på 30 måneder forkortes?

Vil regeringen lægge stor vægt på, at bisphenoler generelt omfattes af forslaget og ikke kun bisphenol A?

Er der tale om totalharmonisering?

Jeg vil gerne adressere elefanten i rummet. Jeg forstår godt, at der er nogle forbedringer her, som kommer børn til gode, og det ville være virkelig ærgerligt ikke at tage imod dem. På den anden side er onlineplatformene ikke omfattet, og det rejser spørgsmålet om, om man i virkeligheden indfører konkurrenceforvridning. Hvordan kan vi nationalt kompensere det? Har vi mulighed for at opstille øget kontrol af det, der importeres via onlinemarkedspladser? Eller kan vi igangsætte oplysningskampagner, der oplyser om, hvor farligt det kan være at købe ting på disse onlineplatforme?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Der er en udfordring med onlineplatformene. Vi skal bruge vores EU-samarbejde til at gøre det, vi kan, nemlig at stille strengere krav og dermed øge beskyttelsen af børn mod bl.a. kemikalier. Vi skal derudover gøre, hvad vi kan for at sikre, at onlineplatformene på sigt bliver mødt med de samme krav og forpligtelser. Vi kan forhåbentlig udnytte, at EU er et stort marked med stor interesse.

Jeg synes, forslaget er rigtig godt, og jeg er enig med Marianne Bigum i, at vi med forslaget bevæger os i den rigtige retning. Vi skal stadig have fokus på området, for legetøjet udvikler sig. Der findes temmelig sikkert nye ingredienser i legetøjet, som man er nødt til at forholde sig til, men grundlæggende er forslaget helt klart et skridt i den rigtige retning.

Marianne Bigum spørger, om al legetøj er essentielt. Det er i hvert fald ikke essentielt at bruge meget farlige stoffer i legetøj, og derfor sætter vi rammerne for, hvad der må være i legetøjet. Det er pointen.

Søren Søndergaard spørger til overgangsperioden. På den ene side skal vi beskytte børn mod farlige kemikalier, på den anden side skal vi sikre, at det er til at håndtere for erhvervslivet. Derfor støtter vi forslagets overgangsperiode på 12 måneder. Det betyder, at beskyttelsen mod farlig kemi kan finde anvendelse hurtigt, samtidig med at virksomhederne har tid til at sælge ud af deres lagre af legetøj.

Søren Søndergaard spørger også ind til bisphenoler. Bisphenoler, der er kræftfremkaldende og hormonforstyrrende, er omfattet af det generelle forbud.

Til Theresa Scavenius: Vi har fokus på, at det ikke må være disproportionalt, fordi det skal være muligt for erhvervslivet at implementere. Der skal findes en balance. Jeg mener, at forslaget rykker tingene fremad, og som altid skal der findes et kompromis. Vi håber, det kan ligge inden for rammerne af forhandlingsoplægget. I så fald får vi beskyttet børnene mod de farlige kemikalier, som er i legetøj i dag. Forhåbentlig kan vi også nå dertil, hvor vi får stillet skrappe krav til onlineplatformene, som er en udfordring for de europæiske legetøjsproducenter.

Karin Liltorp (M): Det fremgår af høringssvarene, at kravene fremstår uklare. Hvis man eksempelvis producerer en dukke uden at tilsætte nogen af stofferne på listen, har man så som producent ansvar for, at nogle af disse stoffer bliver dannet under produktionsprocessen? Migrationsgrænser lægger op til, at man som producent er nødt til at teste for kemikalier i legetøjet. Jeg vil opfordre til, at reglerne bliver helt udpenslet, så det er supernemt for producenten at forstå ansvaret. Producenterne er bange for, at de pludselig skal bevise fraværet af migration, eller at der ikke er blevet produceret nogen af de giftige stoffer, for det er en kæmpe opgave. Det er muligvis relevant at foretage disse tests – jeg prøver bare at forstå, hvad producenten har ansvar for.

Alexander Ryle (LA): Der står i forhandlingsoplægget, at al legetøj med kunstig intelligens underlægges højrisikokravene i forordningen om kunstig intelligens. Jeg forstår godt, at det skal håndteres i en anden lovgivning, men hvorfor skal det underlægges højrisikokravene?

Marianne Bigum (SF): Hvorfor er man ikke kommet igennem med regulering af onlineplatformene i denne forordning? Som jeg husker det, pålægger man i direktivet om producentansvar og i REACH-forordningen (registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier) virksomhederne krav, når man importerer produkter fra tredjeverdenslande til Europa. Så jeg forstår ikke, hvad barrieren er for ikke at gøre det samme for legetøj.

Vi deler bekymringen om onlineplatforme og import. Hvad med onlinebutikker? Det er vigtigt at være opmærksom på, at med onlineplatforme mener vi onlineplatforme, der importerer til Europa. Vi har jo onlineplatforme i Danmark, som sælger f.eks. genbrugslegetøj, og forhåbningen er, at vi har rent legetøj i Danmark på hylderne og ude i hjemmene, som sikkert kan genbruges. Hvis man stiller krav til f.eks. Reshopper, hvor forbrugerne sælger brugt legetøj til andre forbrugere, så begynder det at blive en helt anden boldgade. Har ministeren en kommentar til det?

Ministeren siger, at al legetøj er essentielt, men ikke alt i legetøjet er essentielt. Deler Kommissionen regeringens opfattelse af klassificeringen af, at al legetøj er essentielt? Det er ikke essentielt for mine børn, at de har en squishy. Men hvis det er regeringens holdning, at en squishy er essentiel, og producenten siger, at de er nødt til at putte en masse blødgørere i, fordi ellers er den ikke squishy, så følger det vel, at squishy er essentielt for børn, og der findes ikke alternativer til kemikalierne, og derfor skal de undtages. Er det det, ministeren mener?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Karin Liltorp: Vi arbejder for, at der skal være grænseværdier for de stoffer, som kan blive en del af legetøjet i produktionsprocessen. Det handler bl.a. om at mindske byrderne for erhvervslivet.

Til Alexander Ryle: Legetøj med kunstig intelligens skal klassificeres som højrisiko, fordi vi har med børn at gøre. Kunstig intelligens kan også være godt for børn, men i udgangspunktet er det en måde at beskytte børn mod de negative effekter af kunstig intelligens.

Til Marianne Bigum vedrørende onlineplatforme: Der er ingen tvivl om, at det er en kæmpe udfordring, og ikke alle deler de danske synspunkter. Vi har dog trods alt myndigheder i Danmark til at forfølge onlineplatforme, som sælger decideret ulovlige produkter i Danmark. Men der er ingen grund til at skjule, at der er håndhævelsesproblemer og konkurrenceforvridende aktiviteter. Hvis vi kan løfte niveauet internt i EU, kan vi måske komme til en situation, hvor folk kan se, at det er en endnu større udfordring, at onlineplatformene ikke er underlagt de samme krav.

Søren Søndergaard (EL): Er der totalharmoniseringer med dette forslag?

Overgangsperioden på 30 måneder ligger oven i de 12 måneder, som ministeren nævner. Så 42 måneder efter dette er vedtaget, kan man stadig sælge legetøj efter de gamle regler. Er det korrekt forstået? Synes ministeren ikke, at 42 måneder er en rimelig lang overgangsperiode, når vi snakker gift, som vi ønsker at beskytte børn imod?

Enhedslisten skal nok støtte forhandlingsoplægget, for der er fremskridt, men vi er bekymrede over onlineplatformene, og det er ministeren også. Simon Kollerup tordnede løs mod det under den tidligere regering. Af politiske årsager kan man ikke komme igennem med det i EU, fordi der åbenbart er nogle i EU, der synes, det er vidunderligt, at man kan importere ting udefra, der kan forgifte børn. Men spørgsmålet er, om vi kan understøtte dem, der lever op til de nye regler? Vi får nogle gode regler for branchen, men vi straffer dem lidt, fordi nogle slipper og dermed konkurrencemæssigt står bedre. Det ville være trist. Så hvilke muligheder har vi? Kan staten f.eks. understøtte en kampagne, hvor man gør opmærksom på risiciene ved at købe på onlineplatforme uden for EU, fordi de ikke er underlagt disse regler?

Theresa Scavenius (UFG): Alt det, ministeren nævner, er ikke byrder, men lempelige vilkår til de producenter, som producerer produkter, som vi skal forbyde. Derfor skal fristerne være lange, og der skal være undtagelser osv. Vil ministeren kommentere på det? Det virker til, at regeringen arbejder for dels at udvande forslaget, dels at indlægge muligheder for, at vi i den danske implementering kan udvande forslaget yderligere. Det vil betyde, at danske forældre i meget lang tid – og måske i visse tilfælde for evigt – kan finde giftigt legetøj i legetøjsbutikken. Et eksempel er grænseværdierne. Hvorfor skal vi have en grænseværdi, hvis et stof ikke er tilsat? Det er jo meget nemmere at sige, at det slet ikke må være der. Hvis man indfører en grænseværdi, vil det være en gummiparagraf, der gør det muligt for producenterne at producere de produkter, som vi ikke bør have i fremtiden. Så hvad betyder det i praksis at lempe byrderne for erhvervslivet andet end at udvande forslaget både i europæisk og dansk sammenhæng?

Alex Ahrendtsen (DF): Mange af sagerne her i udvalget er dilemmafyldte. Det er ofte gråt og ikke sort-hvidt. Det er dette et eksempel på. Jeg anerkender, at Unionen forsøger at løse et problem. Jeg anerkender også, at regeringen arbejder på at løse et problem. Hatten af for det. Men på den anden side synes vi ikke, det er skarpt nok, og vi er ret utilfredse med, at der ikke bliver gjort noget ved kinesiske dumpingprodukter i denne omgang. Derfor støtter vi ikke forhandlingsoplægget, selv om vi er enige med en del af hensigten.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Søren Søndergaard: Det er totalharmonisering.

De 42 måneder mener vi er en balance, som gør det realistisk at implementere.

Onlineplatformene er en udfordring. Vi har tidligere kørt forbrugerkampagner, også på dette område. Det gør Sikkerhedsstyrelsen. De har værktøjer til på andre områder at scanne internettet for ulovlig import af forskellige produkter. Det gør de dagligt, det er en del af deres hovedopgave. Vi vil gerne være med til at undersøge, om man kan gøre mere. Lad os vende tilbage til det, når vi har været i dialog med dem.

Til Theresa Scavenius angående byrder for erhvervslivet: Nogle gange skal man huske på, at en del af at være med i det europæiske fællesskab er, at der skal forhandles og findes balancer. Her skal der findes en balance mellem på den ene side strengere krav til, hvad børn må putte i munden, og på den anden side skal erhvervslivet have mulighed for at implementere kravene inden for tidsrammerne. Hvis man presser for hårdt, bliver det svært at gennemføre. Man kan ikke hele tiden være ultimativ i tilgangen. Nogle gange skal vi finde kompromiser, og det er det, vi gør her.

Til Marianne Bigum angående Kommissionens holdning til essentielt legetøj: Vi ved ikke, om Kommissionen er enig, men nu går forhandlingerne i gang, og vores forhåbning er, at forslaget kan lande inden for rammerne af forhandlingsoplægget.

Marianne Bigum spørger også til sikkerhedsniveauerne for legetøjet generelt. Hvis legetøj ikke er sikkert, kan det ikke markedsføres, og det gælder også for en squishy. Der er altså allerede lovgivning på det område i dag.

Til Alexander Ryle: Ifølge det nuværende direktiv er slangebøsser legetøj, men undtaget for lovgivningen. I forslaget er de slettet fra det bilag, som undtog dem. Nu bliver de reguleret i legetøjsforordningen.

Alexander Ryle spørger også til kunstig intelligens og mental og psykologisk sikkerhed. Dukker, der kan tale ved hjælp af kunstig intelligens, har bl.a. været debatteret, da de kan have en mental påvirkning af børn.

Alexander Ryle (LA): Jeg spurgte ind til, hvorfor kunstig intelligens skulle høre under højrisikokategorien. Ministeren svarer, at det er, fordi det har med børn at gøre. På bilag 3 i kunstig intelligensforordningen er der en lang liste med alt det, som skal være i denne kategori. Der er f.eks. biometri, kritisk infrastruktur, uddannelse, beskæftigelse, adgang til private tjenester, retshåndhævelse, migrationsstyring, asylforvaltning, grænsekontrol, retspleje og demokratiske processer. Der er ikke nævnt noget om hverken børn eller legetøj. Er det regeringens holdning, at det skal høre under højrisikokravene, eller er det allerede en del af kunstig intelligensforordningen?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Vi vil have, at der i legetøjsforordningen skal henvises til kunstig intelligensforordningen, således at det bliver reguleret på samme måde, fordi det er børn, vi taler om.

Karin Liltorp (M): Til Theresa Scavenius: Vi er enige om, at børn skal beskyttes mod farlige stoffer, og derfor er det her et kæmpe skridt i den rigtige retning. Men der er ingen tvivl om, at man kan komme til at pålægge erhvervslivet kæmpe byrder, hvis man kræver, at de skal måle på alt, fordi vi ved, det er giftigt. Det ville være en enorm byrde, som ikke giver mening.

Det ligger mig på sinde, at vi gør reglerne klare. Ministeren svarede, at det drejer sig om, at der er sat grænseværdier. Indførelsen af grænseværdier indikerer, at der skal måles på det. Det er det,

der forvirrer branchen. Man indfører grænseværdier, samtidig med at man siger, at man ikke skal måle, hvis man ikke tilsætter de farlige stoffer. Det ville jeg da også blive forvirret over som producent. Grænseværdier er lig med måling. Det er godt, der er grænseværdier, men de skal jo vide, hvornår de skal måle, og hvornår de bare kan sige, at de ikke har tilsat stofferne.

Marianne Bigum (SF): Hvordan er onlineplatforme defineret? Er det også butikker f.eks.?

Hvilke argumenter er der imod at omfatte onlineplatforme i denne forordning? Jeg forstår ikke, hvorfor nogle i EU mener, at det er vidunderligt at importere legetøj med gift.

Regeringen mener, at al legetøj er essentielt. Det er en holdning, men det er ikke en del af forhandlingsoplægget. Hvorfor mener regeringen, at al legetøj er essentielt?

Så vidt jeg husker, kan man i en polymeriseringsproces regne på reaktionernes forløb, og så kan man regne ud, hvad der må ligge af rester i den proces, uden at man skal måle på det.

Theresa Scavenius (UFG): Grænseværdier er et eksempel på, at man kunne lægge byrder på erhvervslivet, som er fuldstændig unødvendige.

Tak for at præcisere, at det handler om vægtningen af forskellige hensyn. Miljø og folkesundhed på den ene side og mulighed for indtjening på den anden side. Jeg er grundlæggende uenig i den vægtning, men det er fair nok. Jeg synes, vi bør fremme de producenter, der producerer ufarligt legetøj og stille dem bedre, frem for at understøtte dem, der producerer farligt legetøj.

Ministeren sagde, at det ville blive svært at få forordningen gennemført, hvis der ikke er undtagelser og lange tidsfrister. Men ministeren er vel ansvarlig for implementeringen, så hvorfor skulle det være svært at få det implementeret?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Jeg henviste ikke til implementeringsudfordringer, men til, at man skal finde et kompromis. Hvis man kravler alt for højt op i træet, bliver det umuligt at finde et kompromis. Jeg er opmærksom på, at Theresa Scavenius har en anden tilgang til det, og det er helt fair. Man kan have et ultimativt synspunkt, og hvis det ikke indfris, siger man nej. Man kan også forsøge at påvirke i en retning, som gør, at det kan blive implementeret. I min verden er det politik. Der er mange synspunkter og hensyn. Med forhandlingsoplægget forsøger vi at sikre, at forordningen bevæger sig i dansk retning.

Karin Liltorp spørger, om grænseværdier er lig med krav om måling. Hvis producenterne kan dokumentere, at de ikke har tilsat stofferne, behøver de ikke at gøre mere, f.eks. at måle det.

NOT Til Marianne Bigum: Jeg vil gerne vende tilbage med et skriftligt svar på spørgsmålet om arbejdet med onlineplatformene. En gruppe lande mener, at onlineplatformene skal adresseres i produktsikkerhedsforordningen og i forordningen om digitale tjenester. Så spørgsmålet er, hvor reguleringen hører hjemme. Vi forsøger at presse på, så unfair konkurrence kan minimeres.

Alexander Ryle (LA): Ordet »børn« dukker op seks steder og »legetøj« dukker op to steder i kunstig intelligens-forordningens 217 sider, men der står ingen steder, at det skal reguleres som højrisiko.

Angående sporbarhedskrav og kommunikationskanaler: Er det et krav, at man har telefonnummer, elektronisk adresse eller hjemmeside, eller er det bare eksempler? Ville et fysisk brev være godtaget, eller skal det være en digital kommunikationskanal?

Theresa Scavenius (UFG): Kompromis med hvem? Formålet med forordningen er, at miljø og folkesundhed skal vægtes højere, og så er det den danske regerings position, at det skal udvandes til fordel for industriinteresser. Så hvem mener ministeren, vi skal indgå kompromis med?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Alexander Ryle: Det er ikke endeligt på plads, hvordan man skal kunne spore indholdet i et produkt, når man står i legetøjsbutikken. Det, der listes, er elementer, som kunne indgå i en praktisk måde at gøre det på. Det kunne også være en QR-kode eller noget andet.

Det er korrekt, at børn ikke står i kunstig intelligens-forordningen, men vores pointe er, at det skal derind. Vi vil have, at det skal stå i legetøjsforordningen, at legetøj for børn med kunstig intelligens skal reguleres som højrisiko ud fra betingelserne i kunstig intelligens-forordningen.

Til Theresa Scavenius: Min opfattelse er igen modsat af din. Danmark er blandt de mest ambitiøse, når det handler om kemikalier. Ethvert forsøg på at trække den danske regering ned her beror på en total misforståelse. Jeg ved snart ikke, hvad jeg skal sige mere. Beklager, men det er det, der er virkeligheden.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Punkt 6. Sager vedr. tvistbilæggelse på forbrugerområdet

KOM (2023) 0649 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2023) 0649 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

- FO a) EU-Kommissionens forslag til direktiv om ændring af direktiv 2013/11/EU om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet og om ændring af direktiv (EU) 2015/2302, (EU) 2019/2161 og (EU) 2020/1828
- *Nyt forhandlingsoplæg*
- KOM (2023) 0649

Punkt 6a og 6b blev behandlet samlet under punkt 6b.

- FO b) EU-Kommissionens forslag til forordning om ophævelse af forordning (EU) nr. 542/2013 og om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og (EU) 2018/1724 for så vidt angår nedlæggelsen af den europæiske OTB-plattform
- *Nyt forhandlingsoplæg*
- KOM (2023) 0647

Punkt 6a og 6b blev behandlet samlet under dette punkt.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Sagen handler om forslaget om alternativ tvistbilæggelse og forslaget om at nedlægge den europæiske online tvistbilæggelsesplatform. Der er tale om to forslag, der bliver forhandlet samlet i Bruxelles. Derfor forelægger jeg ét samlet forhandlingsoplæg.

Alternativ tvistbilæggelse

Forslaget om alternativ tvistbilæggelse indebærer, at man løser tvister uden om domstolene. Det er en hurtigere, nemmere og billigere måde at løse tvister på for både forbrugere og virksomheder. Det kan eksempelvis være ved Forbrugerklagenævnet.

Med forslaget vil rammerne for tvistløsninger blive tilpasset den digitale virkelighed, for tvister mellem virksomheder og forbrugere bliver mere og mere komplekse på grund af den digitale udvikling. Bl.a. ser vi en stigende onlinehandel.

Forslaget skal derfor gøre det nemmere for forbrugerne at bruge alternativ tvistbilæggelse ved bl.a. at give mere information om mulighederne – også i sager, der går på tværs af grænser. Det styrker forbrugerbeskyttelsen.

Med forslaget vil man dog også udvide anvendelsesområdet. Det vil betyde, at områder, som håndteres af bl.a. Forbrugerombudsmanden, vil skulle håndteres af de offentlige eller private klagenævne. Det vil have nogle u hensigtsmæssige konsekvenser, da det bl.a. vil være dyrt. Derfor vil regeringen kæmpe for at kunne bevare det eksisterende danske forbrugerklagesystem så vidt muligt, og at medlemsstaterne selv kan tilrettelægge hvilke instanser, der behandler sager.

Regeringen mener også, at virksomheder uden for EU skal medvirke i alternativ tvistbilæggelse på frivillig basis. For hvis virksomheden frivilligt har sagt ja til at deltage, må man også forvente, at de reelt vil acceptere afgørelsen og efterleve den. Det vil være uhensigtsmæssigt at skulle bruge ressourcer på at behandle sager, hvis virksomheden alligevel i sidste ende ikke vil acceptere afgørelsen. Det vil heller ikke være fair over for forbrugerne at give dem falske forhåbninger.

Med forslaget indføres mere og bedre vejledning af forbrugeren. Det øger forbrugerbeskyttelsen og forventes især at øge brugen af alternativ tvistbilæggelse på tværs af grænser. Det er vigtigt, at forbrugeren let har adgang til viden om sine tvistløsningsmuligheder.

Online tvistbilæggelse

Forslaget om nedlæggelse af den online platform for tvister sker som følge af en evaluering, som viser, at forbrugerne stort set ikke bruger den. Der er kun ca. 200 sager på platformen om året på EU-plan. Og fordi platformen samtidig er dyr i drift, har Kommissionen foreslået at nedlægge den. Det støtter regeringen op om, for det er vigtigt, at vi har værktøjer, som er effektive og virker efter hensigten. Det har ikke været tilfældet her.

De vigtige oplysninger, som i dag kan findes på platformen, vil i stedet kunne tilgås via et digitalt værktøj, som Kommissionen vil udvikle. Forbrugerne vil derfor ikke blive stillet dårligere.

FO *Regeringens forhandlingsoplæg*

Regeringen vil i forhandlingerne om direktivet om alternativ tvistbilæggelse

- lægge stor vægt på, at det eksisterende danske forbrugerklagesystem kan bevares så vidt muligt i forbindelse med udvidelsen af anvendelsesområdet.
- lægge stor vægt på, at erhvervsdrivendes oplysningsforpligtelse reduceres for at minimere de administrative byrder.
- lægge stor vægt på, at alternativ tvistbilæggelse-instansens mulighed for at behandle klager mod virksomheder, der er etableret uden for EU, betinges af, at virksomheden medvirker frivilligt.
- lægge vægt på, at forbrugerne kan få vejledning til grænseoverskridende alternativ tvistbilæggelse, samt at der generelt tages hensyn til beskyttelsen af udsatte forbrugere.
- lægge vægt på, at alternativ tvistbilæggelse-instansernes rapporteringskrav reduceres.

Regeringen vil i forhandlingerne om ophævelse af forordningen om online platform til tvistløsninger

- lægge vægt på, at den online platform ophæves.

Christian Friis Bach (RV): Kommer det også til at gælde forud for aftaleindgåelsen? Det er åbenbart der, den reelle tvist er, hvilket afspejles i høringssvarene fra både forbruger- og erhvervsorganisationerne. Vi ser gerne, at det også skal gælde forud for aftaleindgåelse. Har ministeren nogen kommentarer til det?

Vi vil opfordre til at lægge sig så tæt op ad Forbrugerrådet Tænk. De har en række gode argumenter for at støtte Kommissionens forslag.

Søren Søndergaard (EL): Der er reelt mulighed for, at visse ting bliver forringet. Det kan vi ikke være med til. Formuleringen om, at man lægger stor vægt på, at det eksisterende danske forbrugerklagesystem kan bevares så vidt muligt, er ikke en stærk nok formulering. Vi vil gerne bede om, at regeringen lægger afgørende vægt på, at det eksisterende forbrugerklagesystem ikke forringes. Jeg forstod det sådan, at regeringen ikke mener, at der er risiko for en forringelse, men hvis risikoen ikke er der, er det vel heller ikke et problem at lægge afgørende vægt på det. Hvis vi kan nå frem til det, kan vi støtte forhandlingsoplægget, ellers kan vi desværre ikke støtte det.

Marianne Bigum (SF): Jeg forstår det sådan, at DSA'en (forordningen om digitale tjenester) giver mulighed for at oprette et uafhængigt klageorgan, men at man i Danmark ikke har taget stilling til det endnu. Hvad er regeringens holdning til at oprette et uafhængigt klageorgan, der f.eks. kan foretage en juridisk prøvelse af sociale mediers og store digitale platformes beslutninger om at moderere indhold? Det er en socialdemokratisk minister, der beder om opbakning til forhandlingsoplægget, og det er en socialdemokratisk mep, som har givet regeringen mulighed for at oprette et klageorgan. Det undrer mig, at man ikke griber muligheden.

Alexander Ryle (LA): Jeg synes ikke, at regeringens forhandlingsoplæg forholder sig til, om man støtter op om en udvidelse af anvendelsesområdet, men kun hvorvidt det eksisterende danske forbrugerklagesystem skal kunne bevares i forbindelse med en udvidelse af anvendelsesområdet. Støtte regeringen overhovedet udvidelsen? Mener regeringen i så fald, at der er behov for yderligere allokering af ressourcer til danske ATB-instanser (alternativ tvistbilæggelse) for at undgå længere sagsbehandlingstider?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Alexander Ryle: Vi vil gerne udvide, og vi vil gerne have kortere sagsbehandlingstider, men vi vil også gerne sikre, at det stadig væk kan gøres på vores måde.

Til Marianne Bigum: Det handler om DSA'en, og det har ikke noget med dette at gøre. Det må vi diskutere i anden sammenhæng.

Til Søren Søndergaard: Jeg fik forhåbentlig sagt, at vi betragter forslaget som en mulighed for at forbedre tilstanden for forbrugerne. Det er pointen. Vi skal passe på med at gennemtvinge forringelser ved at afskære vores egne muligheder for at gøre, som vi gør i dag. Derfor vil vi gerne have, at det er et alternativ. Vi lægger ikke afgørende vægt på det, fordi der skal findes en balance i forhandlingssituationen. Vi går selvfølgelig ikke efter forringelser, men forbedringer. Er det stærkt nok? Når man kigger på forhandlingssituationen, synes vi, at det er måden at bevæge sig frem over scenen på.

Som jeg forstår det, er det Forbrugerombudsmandens ansvarsområde, Christian Friis Bach spørger til. Det ønsker vi at fastholde som Forbrugerombudsmandens ansvarsområde, inden man bevæger sig ind i organerne for tvistbilæggelse.

Christian Friis Bach (RV): Direktivets anvendelsesområde skal udvides til også at omfatte tvister, der ligger forud for en aftaleindgåelse. Det har ikke noget med den danske Forbrugerombudsmand at gøre, men om direktivets anvendelsesområde også kommer til at gælde den fase. Som jeg forstår debatten, bliver det et afgørende punkt. Forbrugerorganisationerne er for, og erhvervsorganisationerne er imod. Radikale Venstre er for.

Alexander Ryle (LA): Mit spørgsmål var todelt. Jeg fik svar på det første, nemlig at regeringen støtter en udvidelse af anvendelsesområdet, men jeg fik ikke svar på, om regeringen mener, der skal allokeres flere ressourcer. I høringssvaret fra Dansk Erhverv står der, at forslaget vedtagelse vil medføre en markant stigning i antallet af sager ved ATB-instanser og -myndigheder, som vil resultere i længere sagsbehandlingstid. Derfor skal regeringen gøres opmærksom på det, og derfor spørger jeg, om regeringen mener, at der er behov for at allokere flere ressourcer for at undgå længere sagsbehandlingstider.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Det vil vi selvfølgelig følge, for bekymringen er relevant. Målet er ikke, at systemerne skal sande til og sagerne skal trække ud. Det skulle helst gerne styrke rettighederne.

Til Christian Friis Bach: Vi vil gerne være med til at udvide anvendelsesområdet, men spørgsmålet er, om man skal kunne klage i den udvidede fase, som i dag tilhører Forbrugerombudsmandens ressort. Vi mener ikke, at man via disse organer skal kunne klage på f.eks. markedsføringsområdet, som Forbrugerombudsmanden har ansvaret for i dag. Det skal Forbrugerombudsmanden fortsat have ansvar for, for det er det mest smidige.

Christian Friis Bach (RV): Kunne man ikke godt støtte, at direktivet har udvidet anvendelsesområdet, uden at vi benytter det i dansk lovgivning?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Ville det ikke være alternativt at støtte noget, som vi så ikke har tænkt os at implementere? Vores tilgang handler bl.a. om, at vi har et system, der fungerer udmærket og smidigt, og man kan ikke afvise, at det vil have konsekvenser, hvis man også giver mulighed for at klage på eksempelvis markedsføringsområdet, inden en aftale er indgået.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten har ytret sig imod det.

FO Punkt 7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om udstedelse af tvangslicens med henblik på krisestyring og om ændring af forordning (EF) 816/2006

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0224

KOM (2023) 0224 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2023) 0224 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Med forslaget ønsker Kommissionen at etablere et EU-tvangslicensredskab. Formålet er at styrke EU's modstandskraft under kriser ved at give Kommissionen mulighed for at tvinge virksomheder til at indgå licensaftaler for at sikre adgang til vigtige produkter. Det kan f.eks. være i situationer med mangel på vigtige lægemidler eller medicinprodukter.

Tvangslicens retter sig mod produkter, der er beskyttet af patenter og dermed kun må fremstilles af patenthaveren eller med patenthaverens tilladelse. Med en tvangslicens tvinger man derimod patenthaver til at indgå aftale med en anden virksomhed, så produktet kan fremstilles for at imødegå krisen.

I dag er tvangslicens reguleret på nationalt plan. Det er medlemsstaterne, der kan udstede tvangslicenser på deres territorium. Med det fremlagte forslag gives Kommissionen enekompetence til at udstede tvangslicens på EU-niveau, dvs. som supplement til det nationale niveau, og medlemsstaterne vil derfor stadig kunne udstede tvangslicenser i eget land.

Instrumentet er koblet til andre krisemekanismer, som Kommissionen i de seneste år har vedtaget, for at gøre EU mere modstandsdygtigt i krisesituationer, f.eks. nødinstrumentet for det indre marked.

Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter ambitionen om at styrke EU's krisehåndtering.

Regeringen mener dog, at et stærkt og forudsigeligt IP-system (intellektuel ejendomsret), som beskytter danske og europæiske virksomheders opfindelser, er en helt grundlæggende forudsætning for, at virksomheder investerer i forskning, udvikling og produktion af nye innovative produkter. At udvikle et nyt, innovativt produkt tager tid, og det kræver ofte store investeringer i forskning og udvikling. Det skal kunne betale sig for virksomhederne at foretage disse investeringer.

Regeringen anerkender tvangslicens som et legitimt værktøj i tilfælde af en krise, men finder at tvangslicens kun skal anvendes som en absolut sidste udvej.

Erfaringerne fra covid-19 pandemien viser netop, at patentsystemet ikke udgjorde en hindring for en effektiv løsning af krisen. Tværtimod var frivillige partnerskaber og licensmodeller mellem medicinalvirksomheder et effektivt redskab til hurtig fremstilling og udbredelse af patenterede produkter. Regeringen mener, at den nuværende ramme for udstedelse af tvangslicens på medlemsstatsniveau er tilstrækkelig.

Regeringen er derfor forbeholden over for nødvendigheden af at indføre et nyt instrument, der risikerer at skabe juridisk usikkerhed for virksomheder og hæmme incitamentet for innovation og konkurrence i EU.

FO *Forhandlingsoplæg*

Regeringen

- lægger stor vægt på, at der som udgangspunktet altid søges indgået frivillige aftaler, og at tvangslicens alene bør anvendes som en sidste udvej.
- lægger stor vægt på, at tvangslicens ikke bør medføre krav om overførsel af forretningshemmeligheder eller knowhow fra patenthaver til licenstagere.
- lægger stor vægt på, at Kommissionen ikke tildeles enekompetence til udstedelse af tvangslicens, som fremsat i forslaget.
- lægger stor vægt på, at der skabes større klarhed omkring processen for udstedelse af tvangslicens, herunder sammensætning af – og kompetencerne i – det rådgivende organ, som skal komme med anbefalinger til Kommissionen vedrørende udstedelse af tvangslicens.
- lægger stor vægt på, at arbejdsfordelingen mellem ressortmyndighederne og toldmyndighederne forbliver et nationalt anliggende.
- lægger stor vægt på, at aktivering af forslaget og anvendelse af tvangslicens sker på baggrund af på forhånd fastsatte kriterier, fyldestgørende dokumentation og en transparent proces, hvor medlemsstater og berørte virksomheder inddrages rettidigt.
- lægger vægt på, at licensgiver kompenseres rimeligt og proportionelt, hvis der gøres brug af tvangslicenser.
- lægger vægt på, at bøder til licensholdere eller rettighedshavere er rimelige og proportionelle.
- lægger vægt på, at der generelt skabes større klarhed om centrale begreber og definitioner i forslaget.

Karin Liltorp (M): Vi støtter forhandlingsoplægget, men jeg har alligevel nogle kommentarer, for erhvervslivet er meget bekymret for forslaget. Krisereds-kabet er et kæmpe indgreb i den måde, vi normalt håndterer markedet på. Jeg ved, regeringen er opmærksom på det, og man lægger stor vægt på, at det alene bør anvendes som en sidste udvej. Der står i forhandlingsoplægget, at tvangslicenser ikke må medføre krav om overførsel af forretningshemmeligheder. Kan det lade sig gøre i virkeligheden? Hvordan skulle man kunne overføre licensen, uden at fortælle hvordan man producerer produktet?

Moderaterne ville ikke være stor modstander af stor vægt og ikke bare vægt på, at licensgiver kompenseres rimeligt og proportionelt, for de risikerer jo at miste hele deres forretningsområde.

Theresa Scavenius (UFG): Det er en principiel diskussion, som er meget interessant. Jeg er så-dan set enig i meget af det, ministeren siger, og jeg synes, linjen er fin. Men det lille problem er, at

det er meget dyrt med både kompensationsordningerne og de frivillige aftaler. Hvor dyrt må det være for vores samfund? Har vi erfaring fra covid-19-krisen? Der har været en kritisk diskussion om, at det blev meget dyrt. Det skal vi have med i vores overvejelser.

Jeg vil minde om, at vi tidligere havde Statens Serum Institut. Der havde man en mere statslig tilgang til, at denne type af produkter er en del af vores sikkerhed, og derfor skal det ligge i statens hænder. Dengang var man helt ud over denne problematik.

Søren Søndergaard (EL): Jeg er enig med Moderaternes ordfører i, at erhvervslivet og den danske medicinalindustri har meget store interesser i det her. Det kan man også læse ud af forhandlingsoplægget. Det her er nok en af de sager, hvor Enhedslisten er mere begejstret for EU end for den danske regering. Man kan læse følgende i samlenotatet:

»Regeringen bemærker hertil, at patentsystemet ikke udgjorde en hindring for en effektiv løsning af covid-19-krisen. Erfaringerne fra covid-19-pandemien viser, at frivillige aftaler var et effektivt redskab til hurtig fremstilling og udbredelse af patenterede produkter.«

Er det en officiel beskrivelse af forløbet under covid-19? Der er meget stor forskel på, hvor vi startede, og hvor vi endte. Det interessante spørgsmål er, hvor mange mennesker der døde i mellemtiden. Vi havde den ene diskussion efter den anden, fordi der var problemer med at få tilstrækkelig medicin frem til især lande i den tredje verden, som betalte en høj pris i form af dødsfald. Det er grunden til, at vi er mere positive over for Kommissionens udspil end over for regeringens forhandlingsoplæg.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Der kan ikke være to synspunkter om, at covid-19 havde store konsekvenser i Danmark, i Europa, i verden og særlig i udviklingslandene. Men der foreligger ikke evidens for, at patenter udgjorde en barriere for udbredelsen og fordelingen af vacciner under covid-19. Det vurderes, at udfordringen var forsyningskæderne. Under covid-19 var det i høj grad frivilligbaseret, og blandt de forskellige grene af erhvervslivet fandt man ud af at imødekomme behovet, og man klarede prissætning og andet i gensidig overensstemmelse. Min oplevelse var, at man forstod alvoren, og alvoren af situationen var med til at fremme, at man fandt løsninger. Det er der masser af eksempler på, og det vil jeg gerne bringe ind i debatten, inden man skrider til andre overnationale forslag, hvilket er pointen i vores tilgang.

Theresa Scavenius spørger, hvor dyrt det må være for et samfund. Forhåbentlig ikke dyrt. Ingen ønsker, at vi skal havne i samme ulykkelige situation igen, men diskussionen går på, hvordan vi håndterer det, hvis vi gør det. Vi har danske erfaringer fra covid-19-håndteringen – dem kan andre forhåbentlig lære af i dette forløb. Vi er meget opmærksomme på de negative konsekvenser, der kan være af forslaget. Vi er ikke tilhængere af, at Kommissionen får enekompetence her.

Til Karin Liltorp med hensyn til kompensation: Det er korrekt, at det kan have ret alvorlige konsekvenser. Alene frygten for dette instrument kan hæmme virksomhedernes udviklingsaktiviteter. Virksomhederne skal selvfølgelig kompenseres, og det lægger vi vægt på. Vi lægger ikke afgørende vægt på det, og det hænger sammen med den nuværende forhandlingsituation.

Alex Ahrendtsen (DF): Det er godt, at regeringen har øje for farerne ved forslaget. Det giver forhandlingsoplægget også udtryk for, men i vore øjne er det et betydeligt og ganske alvorligt indgreb i patentlovgivningen. I det hele taget bør man i kølvandet på pandemien være særdeles påpasselig

med alt, der lugter af tvang. Jeg tror, de fleste EU-lande ville have ment, at der i Danmark er et bekymrende fravær af tvang, især når man sammenligner med lande som Østrig, som er det modsatte af Danmark. Vi støtter ikke forhandlingsoplægget.

Marianne Bigum (SF): For SF er forsyningsikkerhed af vacciner afgørende, og vi synes, at tvangslicens er en fornuftig foranstaltning. Det virker til, at der er fundet nogle gode balancer.

Forslaget handler ikke kun om mulige sundhedskriser, men alle mulige typer af kriser. Jeg kan ikke finde et ordentligt svar på, hvordan man definerer en krise, hvilket er ret væsentligt for vurderingen af, hvor stort forslaget egentlig er.

Vi mener, at Kommissionens forslag giver rigtig god mening. Der står i samlenotatet, at

»forslaget vil kunne mindske de administrative omkostninger for virksomheder med ca. 75 – 80 pct., sammenlignet med den nuværende situation, hvor der vil skulle forhandles licenser i de enkelte medlemsstater.«

Det ligger normalt regeringen rigtig meget på sinde at holde de administrative byrder nede, og alligevel vælger regeringen en anden linje her. Hvorfor gør regeringen det, når det netop er fordelende for virksomhederne?

Alexander Ryle (LA): I LA er vi meget kritiske over for forslaget fra Kommissionen. Jeg deler egentlig mange af de holdninger, der kommer til udtryk i forhandlingsoplægget, men vægtningen er alt for vag. Som svar på Karin Liltorps spørgsmål gav ministeren udtryk for, at det er vigtigt, at virksomhederne kompenseres, men man har ikke engang lagt stor vægt på det, man har kun lagt vægt på det. Vi mener, at der skal lægges stor eller måske endda afgørende vægt på det. Ligeledes skal der lægges stor vægt på, at bøder til licensholdere og rettighedshavere er rimelige og proportionelle. På nogle af punkterne, som regeringen har lagt stor vægt på, bør der lægges afgørende vægt, f.eks. at tvangslicens alene skal anvendes som en sidste udvej, og at tvangslicens ikke må medføre krav om overførsel af forretningshemmeligheder. Hvis LA skal kunne bakke op om regeringens forhandlingsoplæg, skal der lægges meget mere vægt på disse punkter.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Jeg er glad for, at LA er enig i slagretningen. Man mener dog, den kunne være skarpere. Hvis forhandlingerne bevæger sig i en endnu dårligere retning, vender vi tilbage til udvalget, men som det ligger nu, mener vi, at vægtene er de rette. Der er ingen tvivl om, at virksomhederne skal kompenseres, og det er vores fornemmelse, at der vil være bred opbakning til det. I forbindelse med covid-19-krisen så vi også eksempler på statsstøtte og kompensationsordninger, så det er ikke fjært for hverken erhvervslivet eller myndighederne.

Til Marianne Bigum: Der er mange forskellige definitioner af kriser i de forskellige instrumenter. Det er uklart her, hvornår tvangslicenser kan anvendes. Hvor stor skal krisen være? Vi er nødt til at få større klarhed om centrale begreber og definitioner, og det lægger vi vægt på.

Vedrørende omkostningerne: Da der er en del uklarheder forbundet med forslaget, er det et rimeligt synspunkt at håndhæve over for Kommissionen, at det er svært at vurdere, præcist hvor stor en reduktion af virksomhedernes omkostninger man kan opnå med dette forslag. Det er relativt uklart, hvad konsekvenserne er. I øvrigt har det tidligere vist sig, at Kommissionens vurdering af omkostninger for erhvervslivet ikke har ramt helt plet. Eksempelvis er vi i gang med at implementere

CSRD (direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering), og der er omkostningerne for virksomhederne steget med en faktor 5 i forhold til Kommissionen oprindelige vurdering. Derfor tror jeg, at den rigtige tilgang er at fokusere på at få afklaret de uklare begreber.

Karin Liltorp (M): Hvordan har man tænkt sig at implementere, at tvangslicens ikke må medføre krav om overførsel af forretningshemmeligheder eller knowhow fra patenthaver til licenstagere? Kan man efterleve det?

Jeg mener, det er afgørende, at det bliver beskrevet, hvem der afgør, om der er en krise eller ej. Det er uheldigt – ligesom vi så under covid-19 – hvis det er hysteriske politikere, der skal træffe den beslutning. Vi skal være sikre på, at de rigtige er med til at definere, at vi står i en krise.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er enig i mange af de problematikker, der bliver nævnt.

Hvilken økonomisk ramme regner man med, når det kommer til kompensationsordninger? Og hvad kostede de frivillige aftaler under covid-19? Over de seneste årtier har vi solgt ud af statens ejerskab, og derfor er det vigtigt at diskutere, om det ikke er en for dyr løsning at skulle købe det fra det private marked. Ville det være billigere samfundsøkonomisk at have egen produktion?

Marianne Bigum (SF): Jeg kan forstå på ministeren, at en masse ting skal afklares, og jeg er glad for, at ministeren vil arbejde for det. Men tilgangen til de reducerede omkostninger undrer mig stadig. Når ministeren får skabt klarhed over, hvad de administrative byrder for virksomhederne er, kan vi så regne med, at ministeren vender tilbage til udvalget, hvis det viser sig, at regeringens model er dyrere?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Der er stadig store og principielle spørgsmål vedrørende forslaget, som vi er bekymrede over, eksempelvis det Karin Liltorp spørger til: Hvad giver man slip på, hvis man bliver underlagt en tvangslicens? Vi forsøger at begrænse det mest muligt, så det ikke hæmmer forskning og udvikling, og så det ikke sender chok ind i virksomhederne, der skaber nervøsitet for investeringer i virksomheder.

Vi arbejder som udgangspunkt for, at forslaget kan virkeliggøres, og at modellen løser et egentligt behov. Muligvis er det ikke den billigste model, men hvis den løser problemstillingerne om f.eks. forretningshemmeligheder og knowhow, er det et effektivt instrument. Derfor kan man ikke stille det op, som Marianne Bigum gør. Vi arbejder for, at det skal være så billigt og nemt at håndtere som overhovedet muligt, samtidig med at modellen ikke må forringe udviklingen af bestemte produkter på f.eks. medicinalområdet, som typisk er produkter, der bidrager til at løse kriser. Man kan altså ikke sige, at regeringen ultimativt går efter en dyrere løsning. Forhandlingsoplægget er udtryk for, at det ikke skal være unødigt dyrt, og det skal være til at administrere og håndtere. Vi er grundlæggende skeptiske over for projektet.

Til Theresa Scavenius: Videre drøftelser om statslige myndigheder med henvisning til Statens Serum Institut skal tages med sundhedsministeren

Omkostningerne ved covid-19 er der skrevet mange lange artikler om. Covid-19-situationen var dyr, men det var til at komme igennem for dansk økonomi, fordi vi valgte at bruge pengene målrettet og i et omfang, som var nødvendigt. Man skal passe på med at have et firkantet syn på, hvor dyrt det må være. Vi opererer efter, hvordan det udvikler sig. Ingen havde været i en situation som

covid-19-krisern før, og vi kan klappe hinanden på skuldrene over, at vi indgik brede aftaler. Det lykkedes at få dansk økonomi og det danske samfund igennem det, og det har vi lært af. Nu diskuteres det, hvordan man gør krisehåndtering mere effektiv. Der er kommet et forslag, og regeringen har her fremlagt sit forhandlingsoplæg, som er baseret på en ret stor skepsis over for forslaget.

Marianne Bigum (SF): Kommissionen foreslår, at det i en krisesituation skal kunne gå hurtigt. Vi skal som sidste udvej have mulighed for at udstede tvangslicenser. Jeg læser forhandlingsoplægget sådan, at regeringen lægger op til, at der skal være nationale regelsæt for det. Mener regeringen, at det er holdbart, at man har 27 forskellige regelsæt, som man skal aktivere, når man står i en akut krisesituation? Jeg læser det sådan, at krisehåndteringen bliver både dyrere og langsommere med den model, som regeringen foreslår.

Alexander Ryle (LA): Vi får ofte at vide her i udvalget, at afgørende vægt betyder, at man bliver sat uden for indflydelse, og det argument køber jeg egentlig. Men jeg forstår ikke, at man i dette forhandlingsoplæg kun lægger vægt på, at licensgiver kompenseres rimeligt og proportionelt, hvis der gøres brug af tvangslicenser. Det lyder på ministeren, som om det er vigtigt for regeringen, at man bliver kompenseret rimeligt og proportionelt, men alligevel lægger man kun vægt på det. Er der nogen mulighed for, at vi kan få regeringen til at lægge stor vægt på det? Ellers virker det, som om man ikke synes, det er så vigtigt. Det er en meget lav vægtning.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Vi beder om opbakning til det forhandlingsoplæg, som jeg har fremlagt. Det skal ses i et samlet hele.

Lidt karikeret spørger Marianne Bigum om, om man ikke bare kan oprette én stor national krisehåndteringsenhed og tro på, at det bliver billigere, smidigere og nemmere. Covid-19-håndteringen havde usædvanlig store omkostninger, men det blev trods alt håndteret – bl.a. på baggrund af myndighedernes ageren, tempoet og ikke mindst store dele af erhvervslivets vilje til at hjælpe. Man kan diskutere, om man skal vælge det ene eller det andet. Jeg hælder til, at kriser skal håndteres så lokalt som muligt. Jo mere nært, jo bedre. Man kan sagtens lave en effektiv organisation i Bruxelles, men jeg tror ikke, det vil have den samme gennemslagskraft.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Danmarksdemokraterne og Liberal Alliance har ytret sig imod det.

Punkt 8. Rådsmøde nr. 4009 (retlige og indre anliggender) den 4.-5. marts 2024

Rådsmøde 4009 – Bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek): Der er fem punkter på min del af dagsordenen. Desuden forelægger jeg en sag, som ikke er på dagsordenen. Alle sager forelægges til orientering.

10. Schengenrådets generelle tilstand ("Schengen-Rådet")

a) Schengen Barometer

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2023) 0274

EUU alm. del (20222) – Bilag 668 (udvalgsmødereferat side 736, Schengeråd forelagt 24/2-24)

EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 62, senest behandlet i EUU 1/12-23)

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek): Der er lagt op til, at drøftelserne om Schengens generelle tilstand vil tage udgangspunkt i den seneste udgave af Kommissionens såkaldte Schengenbarometer, som giver en status på den generelle migrationssituation i Schengenområdet. Fokus forventes også at være på situationen ved de ydre grænser. Kommissionen ventes at fremhæve, at de ydre grænser er under et stigende pres.

Fra dansk side er det vigtigt, at drøftelserne i Schengenrådet primært fokuserer på udfordringerne ved de ydre grænser og bekæmpelse af sekundære bevægelser.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

11. Evaluering af mandatet for Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex)

- *Udveksling af synspunkter*
KOM (2024) 0075

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek): Der er lagt op til en drøftelse af Kommissionens evaluering af Frontexforordningen. Det følger af forordningen, at Kommissionen senest den 5. december 2023 og derefter hvert fjerde år skal evaluere forordningen.

Helt generelt konkluderer Kommissionen i sin evalueringsrapport, at Frontexforordningen fortsat udgør et tilstrækkeligt grundlag for at håndtere nuværende og fremtidige udfordringer ved EU's ydre grænser. Det er derfor Kommissionens vurdering, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for en revision af forordningen, idet de fleste mangler ifølge Kommissionen kan adresseres i den tilbageværende gennemførelsesperiode, som løber frem til 2027.

Fra dansk side støtter regeringen generelt op om tiltag, der kan sikre, at Frontex fortsat kan spille en effektiv rolle i beskyttelsen af EU's ydre grænser, særlig nu i en situation med et aktuelt stigende migrationspres. Derfor mener regeringen også, at det er for tidligt endegyldigt at konkludere, at der ikke kan blive behov for målrettede ændringer før efter 2027. Regeringen ser gerne, at Frontex spiller en endnu større rolle i forhold til tredjelande og i håndteringen af instrumentaliseringen af migranter, hvilket jeg forventer vil være mit primære fokus på rådsmødet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

12. Implementering af interoperabilitet

– *Status over fremskridt*

EUU alm. del (20231) – Bilag 131 (udvalgsmødereferat side 86, seneste behandlet i EUU 13/10-23)

EUU alm. del (20222) – Bilag 343 (udvalgsmødereferat side 512, behandlet i EUU 3/3-23)

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek): Dagsordenspunktet om interoperabilitet vedrører implementeringen af større it-systemer på området for retlige og indre anliggender. Det drejer sig bl.a. om EU's nye ind- og udrejsesystem (EES) og systemet for rejsetilladelser til visumfri personer (ETIAS). Hertil kommer muligheden for at kunne tilgå oplysninger på tværs af systemerne.

It-systemerne og interoperabilitet udgør et vigtigt bidrag til at styrke kontrollen med de ydre grænser. Desværre har implementeringen som bekendt været præget af flere forsinkelser. Det skyldes primært forsinkelser fra EU's side i udviklingen af det kommende ind- og udrejsesystem (EES). Forsinkelserne har konsekvenser for vores implementering af systemerne i Danmark i forhold til økonomi og ressourcetræk hos myndighederne.

Til sidste rådsmøde i oktober 2023 blev der fremlagt en ny fælles tidsplan, som blev vedtaget. Det er forventningen, at der ved det kommende rådsmøde vil blive givet en statusopdatering på arbejdet med den nye tidsplan.

Det er vigtigt, at der sker en korrekt og rettidig, men også forsvarlig implementering af forordningerne på såvel EU-plan som i samtlige medlemsstater, da det har betydning for bl.a. effektiv kontrol med EU's ydre grænser.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

13. Den eksterne dimension af migration

– *Udveksling af synspunkter*

EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 72, senest behandlet i EUU 1/12-23)

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek): Det forventes, at Kommissionen vil afgive en status på arbejdet med den eksterne dimension af EU's migrationspolitik. Derudover har formandskabet cirkuleret et dokument til brug for den efterfølgende meningsudveksling mellem medlemsstaterne. Det fremgår af dokumentet, at drøftelsen kommer til at fokusere på EU's partnerskaber med tredjelande på migrationsområdet. På nuværende tidspunkt har EU en partnerskabsaftale med Tunesien, som blev indgået den 16. juli 2023. Derudover er man i forhandlinger med henholdsvis Egypten og Mauretanien om lignende aftaler.

Helt generelt støtter regeringen op om den styrkede indsats på den eksterne dimension med det overordnede formål at forebygge den irregulære migration mod Europa. Derudover mener regeringen som bekendt, at der som supplement til migrations- og asylpagten er behov for et nyt europæisk asylsystem, der for alvor bryder med den nuværende incitamentsstruktur, som virker til fordel for menneskesmuglere og får mennesker til at tage på livsfarlige rejser over Middelhavet, og at alt for mange dør undervejs.

Alexander Ryle (LA): Blev der sagt Mauretanien eller Italien i forbindelse med partnerskaberne? Jeg synes ikke, jeg har hørt om Mauretanien før, men jeg kan have hørt forkert.

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek): Jeg mener, vi har en aftale med Mauretanien. EU har en række aftaler. Jeg har selv været i Tunesien og set noget af det arbejde, vi laver dernede. En ting er at have aftaler med de lande, der er meget tæt på os, som spiller en sidste afgørende rolle, i forhold til om folk tager til EU eller lader være. Men der er også en række lande på vejen dertil, hvor det har en positiv betydning at have det rigtig samarbejde med dem. Mauretanien ligger mellem Marokko og Senegal, alt afhængig af om man regner Vestsahara som en del af Marokko eller ej. Den konflikt vil jeg ikke blande mig i.

14. Direktiv om minimumsregler til forebyggelse af smugling af migranter

– *Orienterende debat*

KOM (2023) 0755

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek): Kommissionen har fremsat forslag til direktiv om fastsættelse af minimumsregler og bekæmpelse af hjælp til ulovlig indrejse og transit samt ulovligt ophold i Unionen. Direktivforslaget indgår i en pakke af foranstaltninger, der har til formål at modernisere og styrke den eksisterende retlige ramme og give EU et retligt grundlag, der er egnet til effektiv bekæmpelse af menneskesmugling. Smugling af migranter påvirker Unionen direkte, dens ydre grænser og ofte mere end én medlemsstat ad gangen. Medlemsstaterne kan ikke hver for sig med succes bekæmpe denne grænseoverskridende kriminalitet.

Forslaget ledsages af Kommissionens forslag til forordning om styrkelse af politisamarbejdet i forbindelse med forebyggelse, opdagelse og efterforskning af smugling af migranter og menneskehandel og om forøgelse af Europols støtte til forebyggelse og bekæmpelse af disse former for kriminalitet. Dette forslag bliver behandlet i Justitsministeriet.

Forslaget har til hensigt at skabe klarhed over, hvilke handlinger der skal være strafbare i forbindelse med hjælp til ulovlig indrejse og transit samt ulovligt ophold. Forslaget skal desuden bidrage til, at medlemsstaterne kan sikre en mere effektiv indsats for at opdage, efterforske og retsforfølge smugling af migranter og forebygge forumshopping blandt kriminelle, der udnytter systemerne de steder, hvor sanktionerne er mindst strenge. For at øge sanktionernes afskrækkende virkning i Unionen foreslås det at indføre højere straffe for grove strafbare handlinger i forhold til den eksisterende EU-regulering.

Regeringen ser generelt positivt på forslaget. Forebyggelse og bekæmpelse af hjælp til ulovlig indrejse og transit samt ulovligt ophold i Unionen er en vigtig prioritet for regeringen. Grund- og nærhedsnotat om direktivet blev sendt til udvalget den 20. februar 2024. Forslaget er omfattet af det danske retsforbehold, men udgør en udbygning af Schengenreglerne. Danmark skal derfor inden 6 måneder efter vedtagelsen beslutte, om Danmark vil gennemføre retsakten i dansk ret og dermed være bundet på mellemstatsligt grundlag.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg har svært ved at forstå selve mekanismen i forslaget. De kriminelle aktiviteter skal selvfølgelig begrænses, men hvordan gør vi det i praksis? Hvilke virkemidler kommer vi til at bruge? Der er stigende irregulær indrejse, vi har haft nogle af de højeste tal de sidste par år. Situationen påvirkes af en cocktail af årsager, og vi ved, det vil fortsætte. Der er recession, der er kriser, og der er krige. Der er miljø- og klimakonflikter og et ret stort demografisk pres. Hvordan løser vi problemet med det pres, når dette forslag i virkeligheden virker, som om det bare handler om at straffe de kriminelle mere? I forslaget står der, at virkelig mange dør undervejs. Det vil sige, at dem, der begiver sig af sted, godt ved, at det er med høj risiko. Alligevel er der så mange. Hvordan håndterer vi det på en hensigtsmæssig måde?

Jeg har læst, at Europa har modtaget 13 millioner ukrainere. Dem lader vi komme ind, men vi vil ikke tage imod de andre mennesker, som har mødt forskellige typer af konflikter, kriser og umulige livsomstændigheder. Min pointe er: Løser det her forslag noget, eller lyder det bare fint, at vi gerne vil kriminel aktivitet til livs, mens vi slet ikke prøver at forstå grundlaget for problematikkerne?

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek): Vores klare overbevisning er, at det i højere grad end før vil afskrække menneskesmuglere, hvis vi øger straffen og sørger for, at man ikke kan søge derhen, hvor der er lavere straf. Jeg er ikke desto mindre enig i, at det i sig selv ikke udgør den endelige løsning på spørgsmålet om, hvordan folk smugler mennesker over Middelhavet. Det handler om, at vi skal have et system, som grundlæggende reducerer den pullfaktor, som det er, at dem, som kommer først over Middelhavet, er dem, som først for ophold i Europa, frem for dem, som har størst behov for beskyttelse. På globalt plan kommer de sidstnævnte jo i hovedreglen fra helt andre steder som f.eks. det centrale Afrika og Myanmar og har aldrig nogen sinde mulighed for at komme over Middelhavet, næsten uanset hvor relativt ressourcerstærke de er inden for den gruppe.

Det er rigtigt, at det ikke er den endelige løsning. Ligesom med asyl- og migrationspagten er det en række tiltag, som gør det nemmere at vende folk rundt, bl.a. med en større it-integration på tværs af de europæiske lande. Samlet set er det regeringens holdning og min klare vurdering, at det kommer til at betyde noget.

Jeg synes, 13 millioner lyder højt, men vi har i hvert fald modtaget et milliontal ukrainere i Europa. Enhver udlændingepolitisk diskussion må tage udgangspunkt i, hvilket opholdsgrundlag folk har. Vi har på EU-plan vedtaget en særskilt lov, som giver folk fra Ukraine mulighed for at få ophold som fordrevne. Tilsvarende er der mulighed for at få beskyttelse, hvis man kommer fra et konfliktområde, eller hvis man er personligt forfulgt og kommer som flygtning til Europa. Men som vi kan se på tallene, kommer langt de fleste ikke fra konfliktområder og er ikke flygtninge. F.eks. har Østrig taget imod rigtig mange de sidste par år, herunder et meget stort antal fra Bangladesh, som ganske vist er et fattigt land, men også et fredeligt land.

15. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

16. Siden sidst

b) Orientering om forslag til forordning om oprettelse af en EU-talentpulje KOM (2023 0716

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek): Kommissionen fremsatte den 15. november 2023 et forordningsforslag om etableringen af en såkaldt EU-talentpulje, som I har modtaget et grund- og nærhedsnotat om.

Talentpuljen er en EU-dækkende it-plattform til rekruttering af international arbejdskraft inden for sektorer, hvor der er mangel på arbejdskraft. Platformen er åben for tredjelandstatsborgere, der ønsker at arbejde lovligt i Europa, og kan tilgås af arbejdsgivere fra EU. Det minder altså om EU-RES-portalen, bare for tredjelandstatsborgere i stedet for unionsborgere.

Forslaget, som fremsat, er omfattet af det danske retsforbehold, og forordningen vil derfor ikke finde anvendelse i Danmark og vil ikke få lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Fra regeringens side er vi generelt positive over for initiativer, der kan forbedre mulighederne for at tiltrække efterspurgt kvalificeret arbejdskraft til EU under ordnede forhold. Regeringen er samtidig opmærksom på, at Danmark fortsat har mulighed for at imødekomme behovet for kvalificeret arbejdskraft i Danmark.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 9. Rådsmøde nr. 4008 (transport, telekommunikation og energi – energi) den 4. marts 2024

Rådsmøde 4008 – Bilag 1 (samlenotat)

Rådsmøde 4008 – Bilag 2 (supplerende samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Alle sager forelægges til orientering. Med hensyn til rådshenstillingen om reduktionsbehov i gasforbruget har Kommissionen først fremsat forslag herom i tirsdags. Vi har derfor først kunnet sende notatet om forslaget til udvalget samme dag.

1. Fremskridt i forhold til forsyningssikkerhed og forberedelse af næste vinter 2024-2025

– *Politisk drøftelse*

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Formandskabet har lagt op til, at der på rådsmødet skal være en politisk drøftelse af forsyningssituationen i EU og forberedelsen til næste vinter. Drøftelsen følger op på de drøftelser, som vi siden 2022 har haft i Rådet om energisituationen i Europa.

Forsyningssituationen i Europa vurderes fortsat at være stabil. Vi ser ud til at komme igennem også denne vinter, uden at der er opstået knaphed på især gasforsyningerne til Europa. Det skyldes i høj grad, at vi i Europa har været gode til at forberede os, samt at der har været iværksat en række tiltag på EU-niveau, som har haft for øje at sikre forsyningssikkerheden. Det drejer sig f.eks. om fyldningskrav til gaslagre, øget fokus på at diversificere gasleverancerne og fokus på at reducere i gasforbruget.

Selv om forsyningssikkerheden i EU er stabil, anerkender regeringen, at der stadig er behov for at sikre forsyningssikkerheden til næste vinter. Det kræver, at vi fortsætter indsatsen med at styrke udbygningen af vedvarende energi i Europa, da det er vejen frem i forhold til at sikre et mere energiafhængigt Europa.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Flexibilitet som vigtigt værktøj i forhold til energiomstillingen

– Politisk drøftelse

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): At sikre et fleksibelt energisystem er et af fundamentene for en vellykket grøn omstilling. Flexibilitet vil styrke den grønne omstilling og sikre, at vi kan udnytte de fordele og håndtere de udfordringer, som en fluktuerende energiproduktion baseret på vedvarende energi (VE) giver os. Det er således vigtigt at forbruge, når der er store mængder billig strøm til stede i energisystemet, og at vi samtidig er i stand til at omdanne det til anden energi til senere brug. Derudover er det vigtigt at reducere forbruget i perioder med spidsbelastning eller lav produktion.

Regeringen er derfor positiv over for at øge fokus på flexibilitet som et vigtigt værktøj. På europæisk plan er en række fokusområder oplagte, f.eks. energilagring – både termisk, ptx (power-to-x) og batterier. Det er bl.a. oplagt at se nærmere på tovejsladning af biler. I Danmark er det allerede muligt at sikre, at biler oplades, når der er overskud i elproduktion. Men hvis vi udruller de rette lade-standere, og disse kan kommunikere med elmarkedet, vil elbiler også kunne sælge strøm tilbage til nettet. Der er stort potentiale heri, som kan komme elsystemet og bilejernes pengepung til gode.

Et andet eksempel er sektorintegration, som vi i Danmark har gode erfaringer med. Det gælder bl.a. samspillet mellem elproduktion og varme eller køling. Sektorintegration kræver strømning på tværs, så vi undgår dobbeltregulering, og at vi er i stand til at understøtte teknologisk innovation. Derudover er der behov for en høj grad af digitalisering, og at data kan deles, samt at der med baggrund heri ses på muligheder for at undersøge, om der kan være nye markedsbaserede måder at levere flexibilitet på.

Det vigtigste i forhold til at skabe et mere fleksibelt energisystem er dog at integrere de europæiske elmarkeder endnu bedre. Hermed kan vi drage nytte af den forskellighed, der er i forbrug og for produktion på tværs. Vi skal derfor hele tiden se på, om vi kan optimere infrastruktur og det indre marked for energi.

Theresa Scavenius (UFG): Hvad er status for udbygningen af vedvarende energi? På et tidspunkt blev det sat på pause. Jeg ved, at regeringen har gode intentioner, men hvad skal der rent praktisk ske for at få udbygget og fremmet vedvarende energi? Kan der blive udarbejdet et skriftligt notat om, hvor mange vindmøller der er opsat på nuværende tidspunkt, og hvor mange der forventes opsat de næste par år? Mange projekter er ikke blevet implementeret endnu.

Energieffektivitet bliver fremhævet i samlenotatet. Klimarådet er meget skeptiske og siger, at vi også i Danmark har udfordringer, og at vi med hensyn til at øge energieffektiviteten faktisk ligger under, hvad man kunne forvente.

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): En stor del af VE-udbygningen kan genfindes i Energistyrelsens fremskrivninger. Det falder derfor lidt for langt uden for dagsordenen. Vi kan tage et møde om VE på et senere tidspunkt.

Theresa Scavenius (UFG): I min optik rammer spørgsmålet inden for skiven. Med de andre ministre tager drøftelserne udgangspunkt i og omkring samlenotatet, så i min opfattelse er det gængs praksis. Ellers må næstformanden bryde ind og sige, at vi ikke skal stille den slags spørgsmål.

3. Rådshenstilling om foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas

– Vedtagelse

KOM (2024) 0101

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Tæt knyttet til denne diskussion er spørgsmålet om at fortsætte indsatsen i EU med at reducere i gasforbruget. Reduktioner i efterspørgslen efter gas er stadig et af de mest effektive værktøjer til at sikre, at der er et tilstrækkeligt udbud. Udbud og efterspørgsel hænger uløseligt sammen og har stor betydning for energipriserne. Det så vi tydeligt i 2022.

For cirka halvandet år siden indførte vi i EU-regi en forpligtelse for medlemsstaterne til at reducere med mindst 15 pct. i deres gasforbrug. I første omgang har forpligtelsen været frivillig, men med indbygget mulighed for, at den kunne gøres obligatorisk, hvis der var tegn på knaphed i gasforsyningerne til Europa. Medlemsstaterne har taget reduktionsforpligtelsen alvorligt, og i det sidste år har EU samlet formået at reducere sit gasforbrug med ca. 17 pct. Det er derfor et værktøj, der virker.

Den eksisterende nødforordning udløber med udgangen af marts 2024. Kommissionen har derfor i tirsdags fremsat et forslag til en rådshenstilling, hvori EU-landene opfordres til at fortsætte med at reducere med mindst 15 pct. i deres gasforbrug. Henstillingen er i modsætning til nødforordningen ikke bindende for EU-landene. Forventningen er dog, at landene i udstrakt grad vil følge henstillingen, især fordi Europa stadig er afhængig af gasimport, og fordi der stadig er en risiko for, at der kan opstå situationer, hvor det globale gasmarked sættes under pres.

Regeringen støtter generelt rådshenstillingen ud fra et solidaritetshensyn. Afbrydelse af gasforsyninger i et eller flere EU-lande kan få betydelige negative konsekvenser for hele Europa, for europæiske husholdninger, kritisk infrastruktur og industri. Dermed kan det påvirke EU's – og Danmarks – forsyningsikkerhed og økonomi. Regeringen er derfor positiv over for, at EU-landene fortsat opfordres til at reducere det fossile gasforbrug med en nærmere fastsat reduktionsandel, så længe medlemsstaterne blot har fleksibilitet til at anvende de tiltag, som de finder bedst egnet hertil. Regeringen har til hensigt at bakke op om rådshenstillingen på rådsmødet.

Theresa Scavenius (UFG): Kommissionen nævner, at en stor del af reduktionen er sket ved en reduktion af forbrug og ikke så meget ved en omstilling af vores energisektor. Vil ministeren i den sammenhæng kommentere på den danske situation? I samlenotatet står der, at vores reduktion i høj grad har baseret sig på biogas. Vil ministeren uddybe det?

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Der er fleksibilitet på medlemsstatsniveau. I takt med de stigende gaspriser har de danske forbrugere holdt igen med gasforbruget. En række virksomheder har omlagt deres energiforbrug fra gas til andre energiformer. Vi har fortsat et arbejde i gang med at konvertere naturgasfyr til varmepumper eller fjernvarme. Omkring 50.000 koblede sig af gasnettet sidste år, hvis jeg husker rigtigt. Det er rigtigt, at vi også har en øget produktion af grøn gas, og alle disse ting gør, at Danmark uden problemer vil leve op til henstillingen.

Derudover er det værd at bemærke om den samlede gasforsyningssituation, at Danmark i forhold til en del andre medlemslande har relativt store gaslagre. Det giver også fleksibilitet. Endelig er det forventningen, at Tyrafeltets produktion kommer op at køre i år, hvilket vil øge sikkerheden i

den danske gasforsyning. Desuden er Baltic Pipe-linjen åbnet, og det vil sige, at Danmark og EU har forbedrede muligheder for import af naturgas fra Norge. Når man kombinerer det med, at en række medlemslande har omlagt deres import af naturgas fra ledningsbåret gas til LNG (flydende naturgas), er den samlede forsyningssituation på gasområdet bedre. Det er altså en kombination af flere tiltag: Noget handler om reduceret forbrug, noget om konverteringer, og noget handler om øget biogasforbrug og diversificering af gasforsyning.

Theresa Scavenius (UFG): Ministeren siger en masse ting om gas, men kommer ikke rigtig ind på, hvad der gør, at vi reducerer vores gasforbrug i solidaritet, og at vi skal reducere det yderligere. Skal jeg forstå det sådan, at biogassen er vores hovedværktøj? Ifølge ministeren øger vi vores gasproduktion, men som jeg forstår det, er det jo i modsætning til det, EU ønsker, at vi gør.

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Så hørte du ikke ordentligt efter. Det er sådan, at forbrugerne reagerer på priser. I perioden med meget høje gaspriser har man set et faldende gasforbrug både i erhvervet og i husholdningerne. Derudover har kommunerne haft et stort arbejde med at lave varmeplaner. Nogle steder skal man derfor konvertere til fjernvarmen, og det er der givet milliardstore tilskud til. Andre steder skal man konvertere til individuelle varmepumper.

Så kombinationen af de her tiltag og det, at biogasproduktionen er steget i den samme periode, betyder ifølge fremskrivningerne, at vores produktion af grøn gas vil overstige det indenlandske forbrug i 2030.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 10. Forslag til Det Europæiske Atomenergifællesskabs og den Europæiske Unions udtræden af energichartertraktaten

– *Orientering*

KOM (2023) 0446 og KOM (2023) 0447

KOM (2023) 0447 – Bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard): Sagen forelægges til orientering.

Energichartertraktaten er en multilateral handels- og investeringsaftale, der finder anvendelse på energisektoren. EU og Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) tiltrådte traktaten i 1998.

Forhandlingerne om forslaget

Kommissionens forslag om, at EU og Euratom skal udtræde, blev fremsat i juli 2023. Forhandlingerne har dog været sat på pause i længere tid, da der manglede at blive fremsat en løsning fra Kommissionen i forhold til de EU-lande, der fortsat ønsker at være part til traktaten. Det ser dog nu ud til, at det er lykkedes det belgiske EU-formandskab sammen med Kommissionen at finde en løsning på dette udestående. Forhandlingerne har derfor pludselig taget fart. Der forventes at blive indgået en aftale i Rådet inden for meget kort tid. Sandsynligvis i næste uge.

Regeringens holdning

Baggrunden for forslaget er, at man siden 2018 har forsøgt at modernisere traktaten. Traktaten har ikke været revideret siden 1990'erne og er derfor forældet. Den afspejler ikke den øgede betoning af vigtigheden af den grønne omstilling. Moderniseringsøvelsen har især haft fokus på bestemmelserne om investeringsbeskyttelse. Fra EU's side har man bl.a. haft fokus på at få fjernet beskyttelsen af investeringer i fossile brændstoffer.

Der var i november 2022 ikke den nødvendige opbakning fra Rådet til den moderniseringspakke, der var forhandlet på plads mellem parterne. Europa-Parlamentet har også givet udtryk for, at de ikke kunne støtte reformen af traktaten. Dette berøede på en udbredt opfattelse af, at traktatens bestemmelser om investeringsbeskyttelse og tvistbilæggelse ikke er i overensstemmelse med EU's tilgang til investeringsbeskyttelse. Endvidere var det generelt vurderingen, at traktatens beskyttelse af fossile brændstoffer ikke er hensigtsmæssig i forhold til EU's klima- og energimål. Kommissionen har derfor konstateret, at det ikke længere var muligt for EU og Euratom at forblive part i den nuværende, ikkemoderniserede traktat.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering og tilgang og har i fastlæggelsen af sin holdning lagt stor vægt på, at EU og Euratom bør udtræde af energichartertraktaten. Regeringen finder ligesom Kommissionen, at traktaten ikke længere er hensigtsmæssig i forhold til arbejdet med at indfri EU's klima- og energimål. Investeringsbeskyttelsen vurderes også at være af begrænset omfang. På den baggrund vil regeringen stemme for, at EU skal udtræde af traktaten og samtidig godkende, at Kommissionen kan melde Euratom ud af traktaten.

Danmarks udtræden

Afslutningsvis skal jeg bemærke, at udtrædelsen fra EU's side betyder, at lovgivning og politikker vedtaget i EU ikke er omfattet forpligtelserne i energichartertraktaten. EU's udtræden berører ikke

de forpligtelser, som individuelt påhviler EU's medlemslande, som selvstændigt er parter. Jeg kan derfor for god ordens skyld oplyse, at regeringen også har foreslået, at Danmark udtræder af traktaten. Beslutningsforslaget herom blev førstebehandlet i Folketinget i tirsdags den 27. februar. Et enstemmigt Folketing bakkede op om beslutningsforslaget.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 11. Forslag vedr. betalingstjenester (PSR og PSD3)

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0366 og KOM (2023) 0367

KOM (2023) 0366 – Bilag 4 (samlenotat)

KOM (2023) 0366 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

EU-note (20231) – E 5 (EU-note om betalingstjenester og åben finans)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Forslagene om betalingstjenester har bl.a. til formål at styrke forbrugerbeskyttelsen og bekæmpe svindel. Udbydere af betalingstjenester, f.eks. banker, der udbyder kontooverførsler, skal have en løsning til verifikation af kontonumre. Løsningen skal stilles til rådighed for bankkunder, så de kan se eventuelle uoverensstemmelser mellem navnet på indehaveren af kontoen og navnet på betalingsmodtageren, som de vil overføre til. Dermed kan kunden tjekke, at pengene overføres til den rigtige modtager. Samtidig skal udbydere af betalings-tjenester lave uddannelsesprogrammer om svindel og tendenser for svindel for deres ansatte. De forpligtes også til at lave oplysningskampagner for forbrugerne for at forhindre svindel.

Forslagene skal sikre ensartede regler i EU-landene, hvilket kan have betydning for danske regler, der på nogle områder sikrer en højere forbrugerbeskyttelse end forslaget. Det gælder f.eks., hvis forbrugeren køber en vare over nettet, der aldrig kommer frem. I Danmark har forbrugeren i det til-fælde ret til tilbagebetaling fra betalingstjenesteudbyderen, typisk banken. Banken kan efterfølgende søge pengene indkrævet fra internetbutikkens betalingstjenesteudbyder.

Det er vigtigt for regeringen, at vi kan bevare de danske regler og dermed sikre, at forbrugerbeskyttelsen ikke forringes i Danmark på disse områder og dermed samlet set. Det er på baggrund af Kommissionens forslag generelt vurderingen, at det er muligt. Vi lægger generelt op til at støtte forslaget. Der er dog betydelige omkostninger forbundet med forslagene. Det skyldes bl.a., at betalingstjenesteudbydere skal udvikle og vedligeholde it-løsninger. Det er vigtigt, at tiltagene bygger på eksisterende løsninger, og at virksomheder og myndigheder har tid til at tilpasse sig nye regler. Samtidig skal der være rum til, at virksomhederne selv kan finde løsninger, ligesom omkostningerne ikke bør overstige gevinsterne. Betalingsinfrastrukturen, der er den største kilde til cyberrisici i den europæiske finansielle sektor, bør omfattes af EU's bindende regler for styring af cyberrisici i DORA (forordning om digital operationel modstandsdygtighed).

FO Jeg beder om et mandat fra udvalget, hvor vi fra dansk side

- lægger stor vægt på, at omkostninger og byrder for erhvervslivet og staten minimeres, herunder ved at tiltag i videst muligt omfang bygger på eksisterende løsninger.
- lægger stor vægt på, at der er passende frister for implementering.
- lægger stor vægt på, at rammerne for bekæmpelse af svindel styrkes, herunder ved klare, teknologineutrale og proportionale regler, og ved at sikre sammenhæng med anden relevant EU-lovgivning.
- lægger stor vægt på, at forbrugerbeskyttelsen i Danmark ikke forringes.

- lægger stor vægt på, at der tages hensyn til velfungerende nationale betalings- og infrastrukturløsninger, såsom dankortet og MitID.
- lægger vægt på, at der ikke indføres et loft for kontanthævning på 50 euro for forretninger.
- lægger vægt på, at betalingsinfrastrukturer omfattes af bindende regler for styring af cyberrisici (DORA).
- lægger afgørende vægt på, at Danmark ikke forpligtes til at indføre administrative bøder.

Alexander Ryle (LA): Vi støtter regeringens forhandlingsoplæg, men synes ministeren, det er retfærdigt, at betalingstjenesteudbyderen vil blive holdt ansvarlig og skal hæfte for overførsler med fejl eller svindel, selv om de er uskyldige? Det virker en lille smule modstridende med almindelig retspraksis.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Danmark har generelt lagt vægt på en høj forbrugerbeskyttelse på området. Medmindre forbrugeren har handlet groft uagtsomt, er denne beskyttet, mens betalingstjenesteudbyderen står med ansvaret. Når forbrugeren ikke har handlet groft uagtsomt, er denne jo i virkeligheden uskyldig på linje med betalingstjenesteudbyderen. Det er en vurdering af, hvem der har nemmest ved at bære ansvaret, og da Danmark har tradition for en høj forbrugerbeskyttelse, vil det være betalingstjenesteudbyderen. Det er også derfor, vi i forhandlingsoplægget lægger vægt på, at man kan opretholde en høj dansk forbrugerbeskyttelse.

Alexander Ryle (LA): I deres høringssvar skriver Finans Danmark, at forslaget kan føre til mindre agtpågivenhed blandt forbrugerne, og at det derfor bør afgrænses mere, hvornår betalingstjenesteudbyderne skal hæfte i sager om svindel. Vi synes, at der er flere positive end negative ting i forslaget, men jeg synes, det er et problem, at bankerne skal hæfte for en fejl, som forbrugere har begået, fordi de ikke har tænkt sig godt om.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Det er rigtigt, at der er nogle balancer at tage hensyn til. I realiteten bliver det i mange sager vurderet, at forbrugeren har handlet groft uagtsomt, og i så fald vil forbrugeren skulle hæfte for en del af pengene selv. I forlængelse af forslaget vil der være fokus på at gøre brugeren mere opmærksom på risici og trusler. Sektoren bruger mange kræfter på det. Ikke desto mindre vil der være konsekvenser for forbrugeren, hvis man handler groft uagtsomt. Regeringen står på, at den særlige forbrugerbeskyttelse, vi har i Danmark, har en fornuftig balance.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten har ytret sig imod det.

Punkt 12. Rådsmøde nr. 4012 (økonomi og finans) den 12. marts 2024

Rådsmøde 4012 – Bilag 1 (sammenfatning)

EUU alm. del (20231) – Bilag 364 (kommenteret dagsorden)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Alle sager forelægges til orientering.

1. Sociale investeringer og reformer for modstandsdygtige økonomier (fælles session med rådsmøde beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik (EPSCO))

– *Orientering*

EUU alm. del (20231) – Bilag 225 (udvalgsmødereferat side 26, forelagt af beskæftigelsesministeren 24/11-23 ifm. rådsmøde beskæftigelse 27-28/11-23)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Ecofin skal drøfte sociale investeringer og reformers rolle i økonomisk politik. Der ventes bl.a. fokus på erfaringsudveksling med eksempler på samspil mellem sociale initiativer, økonomisk vækst og finanspolitisk holdbarhed. EU-landenes social- og beskæftigelsesministre er inviteret til drøftelsen, og beskæftigelsesministeren ventes at deltage sammen med mig.

Der findes ingen officiel definition af sociale investeringer og reformer. Det belgiske formandskab lægger op til en bred definition, som omfatter mange forskellige offentlige udgifter, herunder til børnepasning, sundhed og uddannelse samt til aktive arbejdsmarkedsreformer – det vi ofte ville kalde velfærd.

Drøftelsen kan bidrage til informationsudveksling, som bl.a. giver anledning til at dele danske erfaringer, selv om erfaringer fra ét land kan være svære at overføre til andre lande, givet vores forskellige systemer. Samtidig er det vigtigt at holde sig for øje, at dynamiske effekter af udgifter – herunder udgifter til sociale tiltag – på økonomi og offentlige finanser er svære at kvantificere. I Danmark indregner vi dynamiske effekter af udgifter, hvis der er et tilstrækkeligt grundlag for kvantitative skøn. Vi kan f.eks. beregne effekter af aktiv arbejdsmarkedspolitik på beskæftigelsen.

Sociale tiltag og reformer spiller allerede en rolle i det økonomiske samarbejde i EU, f.eks. i de årlige anbefalinger til landene i det europæiske semester. Regeringen finder, at det økonomiske samarbejde især skal fokusere på at fremme reformer og sund økonomisk politik i alle EU-lande, så der sikres høj beskæftigelse og et finanspolitisk råderum til prioriteringer inden for velfærd.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg noterer mig, at regeringen er ret kritisk over for brugen af dynamiske effekter, ligesom den er i en national kontekst. Jeg håber bare, at regeringen alligevel vil promovere den danske velfærdsstatsmodel i en europæisk kontekst. Vi kan jo se, hvordan et højt socialt niveau fremmer en velfungerende økonomi. Det ville være rigtig positivt, hvis andre europæiske lande ville tage budskabet med sig. Hvis vi forholder os meget kritiske over for sammenhængen mellem det sociale og det økonomiske, blot fordi det kan være svært at regne på, misser vi efter min mening en chance for at fremme en dagsorden, som vi jo selv hviler på.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Generelt er regeringen ikke kritisk over for dynamiske effekter. Vi har dog en holdning til, at det er klogt at kunne kvalificere og regne på dem. Man skal

være varsom med at forveksle en udgift til noget, som man forventer vil give en form for afkast, med noget, som dybest set er en ekstra udgift, der belaster den finanspolitiske holdbarhed, uden samtidig at skaffe sig en plads til at kunne håndtere det inden for den finanspolitiske holdbarhed.

I Danmark har vi det, man i denne terminologi kan kalde sociale investeringer. Der er en meget vid definition af det begreb i den drøftelse, der er lagt op til.

Det er væsentligt at understrege, at Danmarks mulighed for at bruge midler på sociale investeringer netop hviler på, at man samtidig fører en ansvarlig økonomisk politik med en finanspolitisk holdbarhed, som øger muligheden for at gøre det. Fra dansk side skal vi passe på med ikke at understøtte opfattelsen af, at vejen til finanspolitisk holdbarhed er at bruge en masse ekstra penge, som så kommer godt tilbage. Vejen er også at skaffe sig finanspolitisk råderum f.eks. gennem reformer, der giver mulighed for at prioriterer penge til det, som man gerne vil, og som kan have andre effekter. Så der er en balance i overvejelserne.

Christian Friis Bach (RV): Med sociale investeringer og det europæiske semester har man som et forsøgsprojekt fået den sociale konvergensrapportering. Jeg vil gerne opfordre regeringen til at tage lidt mere positivt og konstruktivt imod det. Jeg tror faktisk, det kan blive et udmærket instrument til at prøve at inspirere nationale parlamenter til at gå videre.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Opfordringen er hørt. Helt generelt støtter regeringen ambitionen om at skabe fremgang på beskæftigelses- og socialområdet og sætte fokus på den sociale søjles elementer. Dette er dog stadig er et af de politikområder, som primært er forankret i de enkelte medlemslande. Det er der, ansvaret for at træffe beslutninger på beskæftigelses- og socialområdet ligger. Det skal gøres så tæt på borgerne som muligt. På den måde kan man også tage hensyn til nationale forhold, både arbejdsmarkedsmodeller, traditioner og velfærdsmodeller. Der skal selvfølgelig være plads til, at man kan tage det hensyn.

2. Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

– Orientering

EUU alm. del (20231) – Bilag 303 (udvalgsmødereferat side 23, senest behandlet i EEU 12/1-24)

EUU alm. del (20231) – Bilag 71 (udvalgsmødereferat side 1270 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 29/9-23)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Ecofin skal igen drøfte økonomiske aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Der ventes en status for EU's finansielle assistance til Ukraine, hvor der blev opnået enighed om Ukrainefaciliteten på Det Europæiske Råd 1. februar 2024 som led i revisionen af EU's flerårige finansielle ramme (MFF).

Drøftelserne kan også omhandle mulighederne for at anvende indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til at støtte Ukraine. Rådet har besluttet, at værdipapircentraler i EU skal forvalte afkast fra russiske aktiver særskilt fra øvrige aktiviteter. Det vil gøre det muligt på et senere tidspunkt at anvende midlerne til at støtte Ukraine. Der arbejdes fortsat på løsninger sammen med internationale partnere, særlig G7.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg er grundlæggende bekymret for, at man går denne vej. Man risikerer jo at gøre krigen permanent. Hvis vi tager deres penge, vil vi konstant være i krig med Rusland, også selv om krigen i Ukraine slutter. Drøfter man, om det vil medføre en sikkerhedspolitisk forværring at tage de her skridt? Det er et skred, i forhold til hvordan vi normalt tænker global økonomi på.

Hvilke grønne investeringer skal der laves for Ukraine?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): I EU er der på nuværende tidspunkt primært blevet drøftet muligheden for at bruge afkastet, også kaldet windfall revenue. I USA har man arbejdet med løsninger, som skal gøre det muligt at gå længere og konfiskere aktiver og bruge dem til at støtte Ukraine. Det drøfter man også i G7.

Regeringen har ikke taget stilling til det endnu. Vi afventer, hvad der måtte komme af forslag, samt drøftelserne i EU og G7. Det er rigtigt, at det er et vidtgående skridt, som rejser komplicerede spørgsmål, både af juridisk karakter og af forskellig politisk karakter. Til syvende og sidst er det en politisk afgørelse.

NOT Jeg kan ikke svare på spørgsmålet om grønne investeringer her. Det må vi vende tilbage med på skrift.

Christian Friis Bach (RV): Afkastet af de indefrosne russiske midler har vi diskuteret meget. Ursula von der Leyen mener nu, at man skal bruge det til at købe våben. Et eller andet sted er det vel et udmærket forslag. Hvad er Danmarks holdning til det?

Alexander Ryle (LA): Jeg synes, det er rigtig godt, at vi nu undersøger, hvordan vi kan bruge afkastet og forrentningen af Ruslands midler i Europa til at støtte Ukraine. Hvad kan vi gøre for helt at konfiskere de midler? Det er afgørende, at det overholder international ret og EU-ret. Hvornår forventes der en afklaring heraf?

Snart træder krigsskaderegisteret i kraft. Så kan Ukraine begynde at registrere alle skader, både materielle og andre. Her er det afgørende, at det ikke bare bliver et register, men at det i sidste ende kan føre til, at der kommer penge i Ukraines retning for at gøre op for de skader, som Rusland har forvoldt. Jeg er klar over, at det er en svær juridisk diskussion, men hvornår forventer man en afklaring af, hvad man er i stand til at gøre rent juridisk?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Med afkastet handler sporet først og fremmest om at skabe afklaring om mulighederne for at bruge det. Hvad man så vil bruge det på, må bero på en efterfølgende stillingtagen. Regeringen har endnu ikke taget stilling til Danmarks position på det spørgsmål. Der er overvejelser i USA og en intens dialog i bl.a. G7, men der findes ikke en specifik tidsplan for, hvornår det bliver afklaret, om man kan konfiskere selve aktiverne. I både juridisk og politisk forstand er der tale om kompliceret stof. Derfor er det nok vigtigt, at det tager den tid, det tager. På den måde kan man føle sig på sikker grund, uanset hvad beslutningen måtte blive.

* **3. Afrapportering fra G20-mødet i februar**
– *Orientering*

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Jeg henviser til samlenotatet, men udvalget er velkommen til at spørge til sagen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Revisionsrettens årsberetning om EU's budgetgennemførelse i 2022 (Decharge)

– *Orientering*

EUU alm. del (20231) – Bilag 303 (udvalgsmødereferat side 8 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 12/1-24)

EUU alm. del (20231) – Bilag 161 (udvalgsmødereferat side 21, behandlet i EEU 3/11-23)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Ecofin-rådet skal godkende regnskabet for EU's budget 2022, den såkaldte decharge, ved at vedtage en henstilling til Europa-Parlamentet, der herefter træffer afgørelse om decharge til Kommissionen.

Finansministeren forelagde den 12. januar 2024 sagen til forhandlingsoplæg med oplæg til at stemme imod Rådets henstilling, hvis den ikke i tilstrækkelig grad afspejler danske interesser, herunder en tydelig kritik af, at fejlraten endnu en gang er steget fra 3,0 pct. i 2021 til 4,2 pct. i 2022, og endnu en negativ erklæring om betalingerne som helhed.

Den endelige henstilling foreligger nu. Regeringen vurderer, at ordlyden ikke i tilstrækkelig grad afspejler de danske interesser, herunder den markante stigning i fejlraten. Regeringen agter derfor ligesom sidste år at stemme imod Rådets henstilling til Europa-Parlamentet om at give decharge til Kommissionen. Desuden agter regeringen sammen med Østrig, Nederlandene, Finland og Sverige at fremlægge en negativ erklæring om regnskabet på mødet.

Theresa Scavenius (UFG): Det er rigtig fint, at regeringen ønsker en stram kurs, og at vi identificerer problemer og løsninger. Men er vi i gang med at tjekke, hvorvidt der begås fejl i Danmark? Der står, at de største problemer har at gøre med landbrugsstøtten. I 2021 beløb fejludbetalingerne sig til 600 mio. kr., som den danske stat efterfølgende skulle hæfte for, fordi EU skulle have pengene tilbage. Det er et eksempel på, at vi også fejler i denne sammenhæng.

Genopretningsfacilitetspakken er et andet sted, hvor der er store problemer. Nærmest i 11 ud af 13 tilfælde var der fejl i forskellig grad. Jeg er meget bekymret over den danske pakke på dette punkt. Jeg tror, vi kan risikere at være udfordret, for de måler ikke bare på, om man har gjort noget, men også effekten af det, man har gjort. De er faktisk ret meget nede i detaljen, hvilket giver indtryk af, at EU er ved at stramme op på dette punkt. Det tænker jeg regeringen støtter, men det betyder, at vi skal gribe i egen barm og sørge for, at vi har styr på tingene. Er regeringen ved at tjekke op på de ting? Ellers vil jeg opfordre den til det.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Man skal generelt tilstræbe så få fejl som overhovedet muligt. Det gælder også i Danmark. For så vidt angår den danske genopretningsplan må jeg henviser til finansministeren.

Christian Friis Bach (RV): Vi støtter fuldt ud den hårde linje og den klare danske position i forhold til Revisionsrettens årsberetning. Vi har også sat fokus på, hvor det især går galt i Danmark, og bedt om et notat med en specifikation af fejlraterne under de enkelte sektoransvar. Jeg vil opfordre til, at man også arbejder den vej rundt.

Theresa Scavenius (UFG): Ministeren glemte at svare på spørgsmålet om fejlraterne i udbetalinger af landbrugsstøtte. Det kan også gøres skriftligt.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Jeg kan ikke svare på konkrete fejlrater her.

*

5. Budgetretningslinjer for EU's budget 2025

– *Godkendelse*

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Jeg henviser til samlenotatet, men udvalget er velkommen til at spørge til sagen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

a) Aftale om en reform af EU's finanspolitiske regler

Punktet fremgår ikke af dagsordenen, men blev tilføjet under mødet.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Det belgiske formandskab har indgået aftalen med Europa-Parlamentet. Aftalen af 10. februar 2024 er godkendt formelt i Rådet 21. februar og ventes godkendt i Parlamentet i april. Aftalen fastholder i al væsentlighed Ecofin-rådets kompromis fra 20. december 2023, som vi redegjorde for i et notat umiddelbart efter, og som jeg orienterede om her i udvalget 12. januar. Aftalen fastholder alle de centrale regler, herunder kravene til underskud og reduktion af høj gæld. Aftalen indeholder samtidig nogle begrænsede ændringer.

Når landene fremlægger en plan med en sti for de offentlige nettoudgifter, skal udgifter til national medfinansiering af EU-programmer ifølge aftalen med Parlamentet fratrækkes i målet for nettoudgifterne, ligesom f.eks. konjunkturbetingede udgifter til dagpenge. Udsving i disse udgifter har derfor ikke betydning for, om et land overholder sine udgiftslofter. Det er naturligvis stadig sådan, at alle udgifter indgår i de samlede underskud og gælds niveauer og kravene hertil.

Når man vurderer, om et land skal have en længere tilpasningsperiode til at sikre et holdbart fald i gælden, hvor der er krav om, at reformer og investeringer skal styrke vækst og finanspolitisk holdbarhed, så skal dette krav ifølge aftalen kun gælde som hovedregel. Kommissionen får således mere frie hænder i vurderingen af, om et land skal have længere tid til at tilpasse finanspolitikken.

De nationale uafhængige finanspolitiske institutioner får en lidt større rolle, idet de ifølge aftalen skal foretage vurderinger af det makroøkonomiske grundlag i de nationale mellemfristede planer, hvilket bliver obligatorisk efter 8 år.

Regeringen ser positivt på, at vi nu har en endelig reform af de finanspolitiske regler, som vurderes at imødekomme de centrale danske prioriteter og således matcher godt med mandatet, som udvalget gav 14. juni 2023. Vi kan nu rette fokus mod implementeringen af reglerne, som jeg tænker, at vi vil få rig lejlighed til at komme tilbage til her i udvalget.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 12.49.